

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 27Co/17/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3813201505
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Bajzová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2020:3813201505.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ľubice Bajzovej a členiek senátu JUDr. Aleny Záhumenskej a Mgr. Martiny Trnavskej v právnej veci žalobkyne: S. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom N., S.. J. XX/X, zast. S.. N. H., advokátom, so sídlom v J., K. XX, proti žalovanému: K. N., R. I. XX, IČO: XXX XXX, o náhradu škody na zdraví, o odvolaní žalobkyne a o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 14. novembra 2019, č. k. 10C/21/2013-283, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej - vyhovujúcej časti výroku I., ktorou uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyňi náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 43.883,- eur a zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 8.776,60 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku **p o t v r d z u j e**.

Rozsudok súdu prvej inštancie vo zvyšnej časti výroku I. - o úroku z omeškania a v napadnutej časti výroku II., ktorou zamietol nárok na úrok z omeškania za obdobie od 13.05.2013 **m e n í t a k**, že žalovaný **j e p o v i n n ý** zaplatiť žalobkyňi náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 43.883,- eur s 8,5 % ročným úrokom z omeškania z tejto sumy za obdobie od 13.5.2013 do zaplatenia do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

Vo zvyšnej napadnutej časti výroku II., ktorou zamietol nárok na úrok z omeškania nad rámec priznaného obdobia, rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Rozsudok súdu prvej inštancie v závislých výrokoch - o trovách konania medzi stranami sporu (výrok V.) a poplatkovej povinnosti žalovaného (výrok VII.) **p o t v r d z u j e**.

Žalobkyňa **m á** nárok voči žalovanému na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým v záhlaví identifikovaným rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. rozhodol tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyňi náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 43.833,- eur s 8% ročným úrokom z omeškania od 6.7.2019 do zaplatenia a zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 8.766,60 eur v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Výrokom II. v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Výrokom III. konanie čiastočne zastavil o zaplatenie sumy 6.921,- eur s 8,75% ročným úrokom z omeškania od 1.3.2013 do zaplatenia a o zaplatenie sumy 3.460,50 eur. Výrokom IV. nepripustil vstup spoločnosti T. N., spol. s r.o. so sídlom v N., R. I.. K. XXX/XX, IČO: XX XXX XXX do konania na stranu žalovaného. O trovách konania medzi stranami sporu výrokom V. rozhodol tak, že žalobkyňa má nárok na náhradu trov konania vo výške 100%, ktoré je povinný zaplatiť jej žalovaný s tým, že o výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Výrokom VI. rozhodol o vrátení žalovanému zostatku preddavku zloženého na trovy

znaleckého dokazovania v sume 282,08 eur, zloženého pod účt. dokladom X-X-XX a pol. reg. XX, rok XXXX, ktoré vykoná uctáreň Okresného súdu Prievidza po doručení rozsudku žalovanému. Výrokom VII. uložil žalovanému poplatkovú povinnosť, a to zaplatiť štátu na účet Okresného súdu Prievidza súdny poplatok za konanie v sume 3.155,50 eur v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala voči žalovanému zaplata sumy 50.754,- eur s príslušenstvom z titulu náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia za 3.300 bodov podľa lekárskeho posudku K.. S. H., N.. zo dňa 28.1.2013 z úrazu, ktorý utrpela dňa 1.2.2010 pri vystupovaní z autobusu na autobusovej zastávke na J. B. v N. na miestnej komunikácii, ktorej vlastníkom je žalovaný zodpovedajúci za škodu, príčinou ktorej boli závady v schodnosti miestnych komunikácií určených výhradne pre chodcov a v schodnosti chodníkov. Súčasne voči nemu uplatnila nárok na zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa § 5 ods. 5 Zákona č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia, v znení neskorších predpisov o 50% s poukazom na obmedzenia, ktoré v dôsledku úrazu musí v osobnom, rodinnom, a spoločenskom živote znášať. Celkom voči žalovanému uplatnila nárok na náhradu škody na zdraví v sume 76.131,- eur. V priebehu súdneho konania, vzhľadom na obsah znaleckého posudku K.. O. K. č. XX/XX zo dňa XX.X.XXXX o bodovom hodnotení sťaženia spoločenského uplatnenia žalobkyne, vzala žalobu čiastočne späť o zaplata sumy 6.921,- eur s 8,75% ročným úrokom z omeškania od 1.3.2013 do zaplata predstavujúcu náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa § 5 ods. 2 Zákona č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia, v znení neskorších predpisov a o zaplata sumy 3.460,50 eur predstavujúcej zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa § 5 ods. 5 Zákona č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia, v znení neskorších predpisov. Na trovách konania uplatnila trovy právneho zastúpenia. Žalovaný žalobu žalobkyne nepovažoval za dôvodnú. K úrazu žalobkyne, za ktorý uznal zodpovednosť, uviedol, že o škode, ktorá mala žalobkyňi vzniknúť na zdraví v rozsahu náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, sa dozvedel až dňa 11.2.2013, kedy mu bola doručená žaloba vo veci, k čomu žiadal prihladiť pri rozhodovaní o nároku žalobkyne na náhradu trov konania. Poukázal na to, že žalobkyňi bola dobrovoľne vyplatená náhrada za bolesť v sume 2.531,- eur v roku 2011 bez preukázovania, či objasňovania okolností úrazu. Poukázal na to, že absentovala akákoľvek dokumentácia z miesta úrazu, išlo o veľký časový úsek od úrazu do jeho oznámenia žalovanému dňa 27.10.2010 a za nie nepodstatné považoval prípadné spoluzavinenie úrazu I. a skutočnosť, že okrem žalobkyne 10 spolucestujúcich vystúpilo z autobusu bezpečne. Spochybnil lekársky posudok K.. S. H., N.. zo dňa 28.1.2013. Namietal aplikáciu § 10 ods. 4 Zákona č.437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia, v znení neskorších predpisov pre zvýšenie bodového hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia. Súčasne vzniesol námietku premlčania nároku žalobkyne. Trovy konania neuplatnil.

3. Zhodnotením skutkového stavu dospel súd k právnomu záveru, že žaloba žalobkyne je dôvodná. Vykonaným dokazovaním mal za preukázané a medzi stranami nebolo sporné, že dňa 1.2.2010 žalobkyňa pri vystupovaní z autobusu MHD v N. na autobusovej zastávke na J. B. sa na snehu a ľade pošmykla na okraji miestnej komunikácie a utrpela vážne zranenia. Z lekárskej správy neurologického oddelenia NsP N. so sídlom v D. zo dňa XX.X.XXXX vyplýva, že v dôsledku úrazu žalobkyňa utrpela postraumatickú trombembolickú miešnu léziu v segmentoch T s centrálnou paraparézou dolných končatín s hranicou citlivosti od T poruchu sfinkterických funkcií, retenciu moču, inkontinenciu stolice a sekundárny depresívny syndróm. Mechanizmus vzniku a miesto úrazu žalobkyne, žalovaný nespochybnoval a pri odškodňovaní jej nároku na náhradu bolestného vychádzal z vyhlásenia svedkyne O. R. zo dňa 15.2.2011 (čl. 189 spisu), v ktorom priebeh úrazového deja popísala tak, že dňa 1.2.2010, keď vystupovala na zastávke na ulici J. P. v N. pri budove spoločnosti B. s.r.o. pri okraji cesty v mieste, kde zastal autobus MHD, bola nahnutá kopa snehu z chodníka a cesty. Tesne pred ňou vystupovala z autobusu žalobkyňa, ktorá sa po vystúpení z autobusu pošmykla na nahnutom snehu na okraji cesty. Spadla tak, že jednou nohou zostala zakliesnená pod autobusom. Z uvedeného priebehu úrazového deja je zrejmé, že žalobkyňa úraz utrpela na miestnej komunikácii, ktorá je podľa cit. ust. § 3 ods. 2 veta prvá, § 3d ods. 5 písm. d) Zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov, v správe žalovaného, ktorý je súčasne aj jej vlastníkom podľa § 3d ods. 3 veta prvá citovaného zákona. Z cit. ust. § 3d ods. 6 cestného zákona žalovanému vyplýva povinnosť pozemné komunikácie udržiavať v stave zodpovedajúcom účelu, na ktorý sú určené a podľa cit. ust. § 9 ods. 1 zákona je povinný bez priedahov odstraňovať závady v ich zjazdnosti. Zodpovednosť žalovaného za škodu spôsobenú závadami v schodnosti miestnych komunikácií je upravená v cit. ust. § 9a ods.

3 cestného zákona, podľa ktorého správcovia miestnych komunikácií zodpovedajú za škody, ktorých príčinou boli závady v schodnosti miestnych komunikácií určených pre chodcov alebo v schodnosti chodníkov okrem prípadu, že preukáže, že nebolo v medziach možnosti tieto závady odstrániť ani na ne predpísaným spôsobom upozorniť. Pojem schodnosť a závady v schodnosti miestnych komunikácií určených pre chodcov alebo v schodnosti chodníkov upravuje cit. ust. § 12 ods. 4, 5 Vyhl. č. 35/1984 Zb. v znení neskorších predpisov s odkazom na ust. § 12 ods. 2 vyhlášky. V dôsledku toho, že na miestnej komunikácii kde žalobkyňa vystupovala z prostriedku MHD, bol nahnutý sneh z nej a z príslušného chodníka, vznikla závada v jeho schodnosti, ktorú žalovaný včas neodstránil a v dôsledku čoho žalobkyňa utrpela poškodenie zdravia. Vzhľadom k tomu, že žalovaný svoju zodpovednosť za škodu nespochybňoval a uznal ju, nepreukázal, že nebolo v medziach jeho možnosti závadu odstrániť ani na ňu predpísaným spôsobom upozorniť, nesie za ňu zodpovednosť podľa cit. ust. § 9a ods. 3 cestného zákona. Náhrada škody na zdraví žalobkyne v danom prípade predstavovala náhradu za SSU podľa § 4 ods. 1 Zákona č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia, v znení neskorších predpisov a zvýšenie náhrady za SSU podľa § 5 ods. 5 cit. zákona. Pri určení základnej výšky náhrady za SSU súd vychádzal zo znaleckého posudku K.. O. K. č. XX/XX zo dňa 18.6.2019, ktorý bodové hodnotenie určil počtom 1.900 bodov a podľa § 10 ods. 4 Zákona č. 437/2004 Z. z. bodové hodnotenie zvýšil o 50%. Celkom bodové hodnotenie SSU určil počtom 2.850 bodov. Pourazovú paraparézu hodnotil počtom 800 bodov z bodového rozpätia 520 - 1.300 bodov, inkontinenciu moču 300 bodmi z bodového rozpätia 200 - 300 bodov, inkontinenciu alvae 550 bodmi z bodového rozpätia 400 - 900 bodov a sekundárny depresívny syndróm 250 bodmi z bodového rozpätia 130 - 780 bodov. Výpočet náhrady za SSU sa určuje podľa cit. ust. § 5 ods. 2 Zákona č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia, v znení neskorších predpisov sumou 2 % z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky zistenej Štatistickým úradom Slovenskej republiky za kalendárny rok predchádzajúci roku, v ktorom vznikol nárok na náhradu podľa odseku 1, za jeden bod a výsledná suma sa zaokrúhli na najbližšie celé euro smerom nahor. Žalobkyňa hodnotu jedného bodu za SSU určila sumou 15,38 eur, pričom vychádzala z roku 2010 s tým, že za vznik nároku označila rok 2011. Žalovaný hodnotu jedného bodu určeného žalobkyňou nenamietal, na základe čoho súd jeho výšku považoval za nespornú. Za celkový počet 2.850 bodov patrí potom žalobkyňi náhrada za SSU v sume 43.833,- eur. Výhrady žalovaného k obsahu znaleckého posudku súd nepovažoval za dôvodné, nakoľko znalec v znaleckom posudku riadne zodpovedal na súdom položené otázky, obsah posudku súd považoval za objektívny, odborne vypracovaný a nemal žiadne pochybnosti o jeho kvalite. Súčasne za nedôvodnú považoval aj námietku premlčania vznesenú žalovaným. Náhrada škody na zdraví sa podľa § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka premlčuje za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá. Pri škode na zdraví sa objektívna 3-ročná premlčacia doba neuplatní (§106 ods. 2 Občianskeho zákonníka). V prípade nároku na náhradu SSU sa poškodený dozvie o škode v čase, kedy možno objektívne vykonať bodové hodnotenie SSU, od tohto okamihu plynie subjektívna premlčacia doba. Výška bodového hodnotenia SSU vyplýva z lekárskeho posudku. Lekársky posudok o bodovom hodnotení SSU žalobkyne bol vypracovaný dňa 28.1.2013, kedy musel byť jej zdravotný stav ustálený. Po vypracovaní lekárskeho posudku sa žalobkyňa dozvedela o výške škody, ktorú uplatnila voči žalovanému žalobou zo dňa 30.1.2013, z čoho vyplýva, že jej nárok na náhradu za SSU v čase podania žaloby nemohol byť premlčaný. Pokiaľ išlo o nárok žalobkyne na zvýšenie náhrady za SSU podľa § 5 ods. 5 Zákona č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia, v znení neskorších predpisov, pri rozhodovaní o uvedenom nároku žalobkyne súd vychádzal z právneho názoru NS SR prezentovaného vo veci vedenej pod sp. zn. 2Cdo/170/2008, v ktorom najvyšší súd konštatoval, že ... "posúdenie, či u konkrétneho poškodeného ide o prípad hodný osobitného zreteľa, je výlučne úlohou súdu, pričom právna úprava nijakým, ani demonštratívnym spôsobom neuvádza, aké poškodenia zdravia, respektíve aké následky takéhoto poškodenia zakladajú nárok na mimoriadne zvýšenie odškodnenia za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia. Súd vychádza jednak z lekárskeho posudku, základného bodovania poškodení, ale tiež musí prihliadať na to, aké zmeny poškodenie zdravia vyvolalo v živote dotknutej osoby vo vzťahu k stavu pred poškodením. Okolnosti hodné osobitného zreteľa by mali byť posudzované s ohľadom na individuálneho poškodeného, bez ohľadu na to, či jeho spôsob života pred poškodením vykazoval znaky vysokého spoločenského angažovania v oblastiach umenia, vedy, športu či politiky, alebo viedol tzv. bežný život. Uprednostňovanie určitých spoločensky preferovaných povolaní a voľnočasových aktivít nazieraných ako vysoko kultúrne pred iným zamestnaním (v tomto prípade povolaním baníka) a bežnými rodinnými aktivitami (záhrada, vnúčence) je nekorektné nielen z hľadiska etiky, ale, a to najmä, je v konečnom dôsledku porušením zásady rovnosti účastníkov občianskeho konania a ochrany slabšieho prítomnej osobitne vo veciach pracovných, rodinných a

najnovšie vo veciach ochrany spotrebiteľa." Súčasne vychádzal aj z právneho názoru NS SR vo veci vedenej pod sp. zn. 3Cdo/192/2015, vychádzajúc z ktorého odškodnenie za sťaženie spoločenského uplatnenia má vo svojej podstate predstavovať náhradu za preukázateľne nepriaznivé dôsledky pre život a životné úkony poškodeného, pre uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb alebo pre plnenie jeho spoločenských úloh. Zároveň sa súdmi akceptovalo, že pre zvýšenie základného bodového hodnotenia a teda určenie, či ide o prípad hodný osobitného zreteľa, nie je podstatným, či lekár využil možnosť zvýšiť bodové ohodnotenie. Pri posudzovaní otázky, či ide o prípad hodný osobitného zreteľa a určovaní rozsahu odškodnenia súd musí dbať na to, aby jeho rozhodnutie bolo ako celok spravodlivé. Za spravodlivé rozhodnutie o nároku na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia treba považovať také rozhodnutie, ktoré rešpektuje princíp proporcionality. Tento princíp vyžaduje, aby existoval vzťah primeranosti medzi priznanou výškou náhrady a spôsobenou ujmom. Poukázal tiež na odôvodnenie rozsudku NS SR z 21. júna 2018, sp. zn. 3Cdo/209/2017 vychádzajúc z ktorého súd musí dbať o to, aby priznaná výška tejto náhrady bola založená na objektívnych a rozumných dôvodoch a aby medzi výškou priznanej náhrady a spôsobenou škodou existoval vzťah primeranosti. Za spravodlivé rozhodnutie o nároku na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia treba považovať také rozhodnutie, ktoré rešpektuje princíp proporcionality. Tento princíp vyžaduje, aby existoval vzťah primeranosti medzi priznanou výškou náhrady a spôsobenou ujmom (3 Cdo 464/2015). V konkrétnostiach danej veci žalobkyňa pred úrazom, ktorý utrpela dňa 1.2.2010, mala zdravotný stav dobrý, nebola liečená na žiadne chronické zdravotné ťažkosti, trpela len bežnými ochoreniami. Bola mobilná, nemala žiadne ťažkosti s chôdzou, netrpela inkontinenciou, nemala žiadne psychické ťažkosti a mala zdravé dolné končatiny. V čase úrazu už bola na dôchodku a privyrábala si upratovaním na Pošte N. X na 4 hodiny. V dôsledku úrazu zo dňa 1.2.2010 jej bola stanovená diagnóza - komočne kontúzny miešny syndróm so zmiešanou paraparézou A. s hranicou citlivosti od Th 7, iné a bližšie neurčené poranenia hrudníkovej miechy. Od 8.2.2010 do 9.2.2010 bola hospitalizovaná na neurologickom oddelení s diagnózou ťažká centrálna paraparéza DKK s hypostézou až anestézou od Th X nadol najskôr posttraumatickej ischemickej etio, pľúcna embólia, sekundárny depresívny syndróm, čo bolo konštatované v lekárskej prepúšťacej správe zo dňa 9.2.2010. Od 9.2.2010 do 12.2.2010 bola hospitalizovaná na internej JIS s diagnózou embolizácia do dorzobazálnych vetiev AP, ťažká centrálna paraparéza DKK od Th X nadol pri posttraumatickej ischemickej etiológii, sekundárny depresívny syndróm. Od 12.2.2010 do 10.3.2010 bola hospitalizovaná na neurologickom oddelení s diagnózou posttraumatická trombembolická lézia miešna v segmentoch TH X-X s centrálnou paraparézou DKK s hranicou citlivosti od Th X-X, s poruchou sfinkterických funkcií - retencia moču, inkontinencia stolice, sekundárny depresívny syndróm. Od 10.3.2010 do 12.5.2010 bola hospitalizovaná v Národnom rehabilitačnom centre v J.. Po úraze sa pohybuje tak, že na kratšie vzdialenosti používa dve francúzske barle a na dlhšie vzdialenosti invalidný vozík. S barlami je schopná pomalou chôdzou prejsť 50 metrov. Naďalej trpí inkontinenciou a počas dňa i noci používa jednorazové vložky. Pretrvávajú u nej aj problémy so stolicou, má ťažkosti s vyprázdňovaním. Aby si zachovala hybnosť dolných končatín, pravidelne cvičí. Pri vykonávaní úkonov osobnej hygieny a obliekania intenzívnu pomoc inej osoby nepotrebuje. Manžel jej musí pomáhať pri obúvaní, nedočiahne sa obuť, zaviazať si šnúry na topánkach, ale väčšinou nosí obuv bez šnúrok, pomáha jej pri vykonávaní osobnej hygieny, pri varení a nakupovaní. Pri stravovaní pomoc nepotrebuje. Pred úrazom rada chodievala na prechádzky, do lesa na hríby, chodievala s rodinou na dovolenky, aj do zahraničia. Po úraze neabsolvovala žiadnu zahraničnú dovolenku, na prechádzky chodí obmedzene a do lesa na hríby nechodí. Snaží sa často chodiť na prechádzky, pretože pohyb jej lekári doporučili. Po úraze nie je schopná finančne si privyrábať a jej zdrojom príjmu je starobný dôchodok v sume okolo 300,- eur mesačne. Iný príjem nemá. Užíva 9, 10 druhov liekov. Príležitostne s manželom chodievali na tanečné zábavy 2, 3 krát do roka a na kultúrne podujatia chodievali 3, 4 krát do roka. Pred úrazom rada chodievala plávať, po úraze jej lekári nedoporučovali plávanie okrem plávania znaku. Snaží sa každý druhý mesiac plávať, chodí na plaváreň. Má šesť vnúchat vo veku od 13 po 24 rokov. Úraz ju obmedzuje aj v tom, že sa plnohodnotne nemôže vnúchatám venovať. V osobnom živote ju najviac obmedzuje inkontinencia a pomalá chôdza. Pociťuje ťpnutie od hrudníka až po dolné končatiny. Pred úrazom nešoférovala. Pred úrazom bola zvyknutá na rýchlu chôdzu, v súčasnosti chodí len pomaly, nemôže si dovoliť rýchlejšiu chôdzu. Pred úrazom sa chodievala rekreačne bicyklovať a po úraze je z bicyklovania vylúčená. V dôsledku úrazu má zlú stabilitu tela. V exteriéri nie je schopná vôbec sa pohybovať bez barlí, v interiéri sa snaží chodiť aj bez barlí, pretože v prípade balansu sa môže chytiť steny. Zistila, že po úraze sa jej stáva, že si na niektoré veci nevie spomenúť, zabúda, prípadne sa nevie slovne vyjadrovať. Nestáva sa jej to často, ale tieto prejavy u nej existujú. Pred úrazom problémy s pamäťou a vyjadrovaním nemala. Pred úrazom vykonávala všetky domáce práce, t. j. varenie, pranie, umývanie okien. Po úraze domáce práce nie je schopná vykonávať. Následky úrazu ovplyvnili aj jej psychiku a po úraze sa jej stáva, že je niekedy

podráždenejšia, vybuchne, čo ju neskôr mrzí. Úraz ovplyvnil aj jej intímny život v tom, že po úraze sa s manželom intímne nestýka, spávajú oddelene v dôsledku toho, že v súvislosti s úrazom utrpela embóliu pľúc a keďže jej manžel je fajčiar, spávajú oddelene. Pred úrazom intímne žili príležitostne. Do starobného dôchodku nastúpila v 55 a pol roku, na dôchodku je už 10 rokov. Má tri deti, dvoch synov a jednu dcéru, ktorí jej aj spolu s vnúčatami pomáhajú. Nepoberala invalidný dôchodok v dôsledku úrazu a jej invalidita posudzovaná nebola. V dôsledku úrazu je držiteľkou preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím a ako osoba s mierou funkčnej poruchy 60% je odkázaná na sprievodcu. Vyššie uvedené obmedzia v živote žalobkyne potvrdili aj vypočutí svedkovia X. H., K. A., K. H.. Z vykonaného dokazovania teda vyplynulo, že žalobkyňa je v dôsledku úrazu takmer vyradená zo života, je imobilná, nesebestačná, potrebuje pomoc pri vykonávaní bežných úkonov, vrátane obliekania, obúvania, pri hygienických úkonoch, má vážne zdravotné problémy, ktoré negatívne ovplyvňujú jej každodenný život. Nie je schopná vykonávať bežné životné úkony, realizovať sa v partnerskom vzťahu, tráviť voľný čas s vnúčatami, prechádzkami, turistikou. Pri rozhodovaní o zvýšení náhrady za SSU bol zohľadnený aj vek žalobkyne, ktorá v čase úrazu síce nebola v produktívnom veku, ale ako starobná dôchodkyňa pracovala a pracovný potenciál v určitom rozsahu mohla mať zachovaný aj naďalej, nebyť následkov úrazu. Miera funkčnej poruchy žalobkyne bola v dôsledku úrazu určená na 60%. S poukazom na rozsah obmedzí žalobkyne súd bol toho názoru, že boli u nej splnené podmienky pre zvýšenie náhrady za SSU podľa § 5 ods. 5 Zákona č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia, v znení neskorších predpisov a to v rozsahu 20%, čo vo finančnom vyjadrení predstavuje sumu 8.766,60 eur. Takto zvýšená náhrada za SSU podľa názoru súdu rešpektuje princíp proporcionality, t.j. existenciu vzťahu primeranosti medzi priznanou výškou náhrady a spôsobenou ujmom, vyjadrený Najvyšším súdom SR vo veci vedenej pod sp. zn. 3Cdo/192/2015, sp. zn. 3Cdo/464/2015. Pokiaľ žalovaný tvrdil, že žalobkyňa nie je prípadom osobitného zreteľa pre zvýšenie náhrady za SSU z dôvodu, že pred poškodením zdravia sa nevenovala vo zvýšenej miere žiadnej oblasti spoločenského života, nevykonávala mimoriadne aktívne a vo zvýšenej miere žiadne politické, športové, kultúrne činnosti a nedošlo k jej úplnému vylúčeniu, či obmedzeniu na osobnom, rodinnom, spoločenskom, politickom, kultúrnom a športovom živote alebo priamo k znemožneniu akýchkoľvek aktivít či výkonu fyzických alebo duševných činností, v tejto súvislosti súd dáva do pozornosti vyššie citované rozhodnutia NS SR, najmä rozhodnutie vo veci pod sp. zn. 2Cdo/170/2008, v ktorej súd konštatoval, že okolnosti hodné osobitného zreteľa by mali byť posudzované s ohľadom na individuálneho poškodeného, bez ohľadu na to, či jeho spôsob života pred poškodením vykazoval znaky vysokého spoločenského angažovania v oblastiach umenia, vedy, športu či politiky, alebo viedol tzv. bežný život. Uprednostňovanie určitých spoločensky preferovaných povolání a voľnočasových aktivít nazeraných ako vysoko kultúrne pred iným zamestnaním (v tomto prípade povolaním baníka) a bežnými rodinnými aktivitami (záhrada, vnúčence) je nekorektné nielen z hľadiska etiky, ale, a to najmä, je v konečnom dôsledku porušením zásady rovnosti účastníkov občianskeho konania a ochrany slabšieho prítomnej osobitne vo veciach pracovných, rodinných a najnovšie vo veciach ochrany spotrebiteľa. Ďalej rozsudok NS SR z 21. júna 2018, sp. zn. 3Cdo/209/2017 a rozhodnutie NS SR vo veci vedenej pod sp. zn. 3 Cdo 464/2015, z obsahu ktorého vyplýva, že za spravodlivé rozhodnutie o nároku na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia treba považovať také rozhodnutie, ktoré rešpektuje princíp proporcionality. Tento princíp vyžaduje, aby existoval vzťah primeranosti medzi priznanou výškou náhrady a spôsobenou ujmom. V prejednávanej veci bol súd toho názoru, že kritériá uvedené v citovaných rozhodnutiach NS SR zohľadnil pri rozhodovaní o zvýšení náhrady za SSU podľa § 5 ods. 5 Zákona č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia, v znení neskorších predpisov. Pokiaľ ide o omeškanie žalovaného, toto bolo posúdené podľa § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka. Žalobkyňa voči žalovanému uplatnila z náhrady za SSU priznanej podľa § 444 Občianskeho zákonníka a § 4 ods. 1 Zákona č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia, úrok z omeškania od 1.3.2013 na základe toho, že žalovaný nereagoval na jej návrh na uzavretie dohody o vyrovnaní zo dňa 30.1.2013 (čl. 275) spisu, ktoré bolo žalovanému odosielané doporučenou poštou dňa 31.1.2013 (čl. 49) a v ktorom žiadala, aby jej žalovaný nárok na náhradu za SSU a jej zvýšenie podľa lekárskeho posudku K.. S. H. zo dňa XX.X.XXXX v celkovej sume 76.131,- eur zaplatil v lehote 30 dní. Žalovaný na uplatnenie nároku žalobkyňou nereagoval. Súd pri rozhodovaní o žalobe žalobkyne však vychádzal zo znaleckého posudku K.. O. K. č. XX/XX zo dňa 18.6.2019, ktorý žalovaný prevzal dňa 4.7.2019 a dňa 16.8.2019 zaslal k nemu písomné vyjadrenie s výhradami voči jeho obsahu. Vzhľadom k tomu, že vystaviteľ lekárskeho posudku zo dňa 28.1.2013 K.. S. H. uvedený posudok stornoval a považoval ho za neúčinný, čo vyplýva z jeho oznámenia zo dňa 11.10.2016 (čl. 200), ku dňu 1.3.2013 žalovaný nemohol byť v omeškaní so zaplatením základnej náhrady za SSU. Podľa § 563 Občianskeho zákonníka, ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právny predpisom alebo určený v rozhodnutí,

je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal. Vychádzajúc z cit. ust. § 563 Občianskeho zákonníka súd omeškanie žalovaného so zaplatením základnej náhrady za SSU ustálil od 6.7.2019, t. j. deň nasledujúci po dni, kedy žalovaný mohol nárok žalobkyne uspokojiť dobrovoľne podľa znaleckého posudku č. XX/XXXX, t.j. dňa 5.7.2019 s prihliadnutím na to, že znalecký posudok prevzal dňa 4.7.2019. Z prechodného ustanovenia § 10c Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. v znení neskorších predpisov, vyplýva, že ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013. Obdobne je potrebné postupovať aj pri nárokoch, ktoré vznikli z porušenia práva, teda zo zodpovednostných vzťahov. K poškodeniu zdravia žalobkyne, ktoré založilo zodpovednosť žalovaného za škodu na zdraví žalobkyne, došlo dňa 1.2.2010. Ku dňu 6.7.2019 základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania žalovaného s plnením peňažného dlhu predstavovala 0% . Podľa § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. v znení účinnom k 1.2.2010, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Úrok z omeškania, ktorý je žalovaný povinný žalobkyňi zo sumy 43.833,- eur zaplatiť, potom predstavuje 8% ročne. Pokiaľ žalobkyňa voči žalovanému uplatnila na zaplatenie zvýšenie náhrady za SSU vo vyššej výške (50%), než jej bolo priznané (20%) a úrok z omeškania zo základnej náhrady za SSU od skoršej doby a vo vyššej výške, bola v prevyšujúcej časti jej žaloba s poukazom na vyššie uvedené odôvodnenie rozsudku ako nedôvodná zamietnutá. V časti, v ktorej žalobkyňa vzala podanú žalobu späť, súd konanie podľa § 145 ods. 2 CSP zastavil. Žalovaný s čiastočným späťvzatím žaloby súhlasil. O nepripustení vstupu intervenienta, spoločnosti T. N., spol. s r.o. so sídlom v N. do konania súd rozhodol podľa § 83 CSP z dôvodu, že uvedená spoločnosť so vstupom do konania nesúhlasila, čo vyjadrila v písomnom podaní zo dňa 8.2.2016. Žalovaný na trovy znaleckého dôkazu zložil zálohu v sume 800,- eur. Znalcovi bola priznaná odmena v sume 517,92 eur. Zvyšok zloženej zálohy v sume 282,08 eur súd žalovanému vrátil s tým, že vrátenie zostatku zálohy vykoná uctáreň tunajšieho súdu.

4. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 3 ods. 2 veta prvá, § 3d ods. 3 veta prvá, § 3d ods. 5 písm. d), písm. 6, § 4b ods. 1, § 9 ods. 1, 2, § 9a ods. 3 zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov, § 9 ods. 2, § 12 ods. 4, 5 vyhl. č. 35/1984 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o pozemných komunikáciách v znení neskorších predpisov, § 444 Občianskeho zákonníka, § 4 ods. 1, § 5 ods. 1, 2, 5, § 10, ods. 4 veta prvá zákona č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia v znení neskorších predpisov.

5. O trovách konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP. Z komentára k CSP vyplýva, že zásadu úspechu vo veci treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu alebo znaleckého posudku. Priznanie plnej náhrady trov konania výlučne z prisúdenej sumy je v tomto prípade zdôvodniteľné cez interpretáciu pojmu "úspech vo veci", keďže ten, ako je uvedené vyššie, sa skúma čo do právneho základu, a nie čo do výšky priznaného nároku. V prejednávanej veci za úspech žalobkyne súd považoval jednak úspech v základe nároku na náhradu SSU, ktorého výška bola závislá od znaleckého posudku a tiež uznanie SSU ako prípadu hodného osobitného zreteľa podľa § 5 ods. 5 Zákona č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia, v znení neskorších predpisov. Súd tiež prihliadol na postoj žalovaného, ktorý nereagoval na návrh žalobkyne o uzatvorenie dohody o vyrovnaní zo dňa 30.1.2013 (čl. 275), ktoré bolo žalovanému odosielané doporučenou poštou dňa 31.1.2013 (čl. 49), ako aj na jeho písomné vyjadrenia vo veci, v ktorých tvrdil, že žalobkyňa vôbec nespĺňala kritéria pre mimoriadne zvýšenie náhrady za SSU. Vzhľadom k tomu, že žalobkyňa preukázala vyhotovenie návrhu uzatvorenie dohody o vyrovnaní zo dňa 30.1.2013 (čl. 275) a jeho odoslanie žalovanému doporučenou poštou dňa 31.1.2013 (čl. 49), tvrdenie žalovaného, že návrh na uzavretie dohody o vyrovnaní zo dňa 30.1.2013 neprevzal, o čom ako dôkaz do spisu založil informáciu o internom šetrení zo dňa 14.7.2016 (čl. 190), súd považoval za nedostatočne preukázané. Na základe vyššie uvedených skutočností preto žalobkyňi priznal nárok na náhradu trov konania v plnej výške, 100%.

6. O povinnosti žalovaného zaplatiť štátu na účet okresného súdu súdny poplatok v sume 3.155,50 eur bolo rozhodnuté podľa § 2 ods. 2 Zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch, v platnom znení s poukazom na to, že žalobkyňa bola od súdnych poplatkov podľa § 2 ods. 2 písm. i) citovaného zákona oslobodená a súd jej žalobe vyhovel. Výška súdneho poplatku bola určená podľa § 7, § 7a písm. c) citovaného zákona a položky č. 1 písm. a) Sadzobníka súdnych poplatkov vo výške 6% z priznaného nároku.

7. Rozsudok súdu prvej inštancie v zákonom stanovenej lehote odvolaním napadol žalovaný, smerujúc svoje odvolanie voči vyhovujúcemu výroku I., výroku V., ktorým bolo rozhodnuté o náhrade trov konania medzi stranami sporu a proti výroku VII., ktorým mu bola uložená povinnosť zaplatiť štátu súdny poplatok, navrhujúc odvolaciemu súdu zrušenie rozhodnutia v odvolaní dotknutých častiach a vrátenie vecí súdu prvej inštancie v tomto rozsahu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Uplatňujúc dôvody na odvolanie uvedené v ust. § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP (nesprávne právne a skutkové závery), namietal správnosť záveru súdu prvej inštancie v bode 35/ odôvodnenia, spočívajúceho v tom, že výhrady žalovaného k obsahu znaleckého posudku nie sú dôvodné s odkazom na to, že znalec mal v znaleckom posudku riadne zodpovedať všetky položené otázky, obsah posudku má byť objektívny, odborne vypracovaný a nie sú pochybnosti o jeho kvalite. Uviedol, že poukazuje na všetky argumenty a námietky obsiahnuté v jeho vyjadrení k znaleckému posudku zo dňa 13.8.2019 a žiada odvolací súd, aby ich pri rozhodovaní posudzoval. Znalecký posudok najdôležitejšie závery, a to stanovenie počtu bodov pri jednotlivých položkách ničím a žiadnym konkrétnym spôsobom nedokladoval a nezdôvodňoval. Popiera tiež bodové hodnotenie znalca, pokiaľ ide o zvýšenie podľa § 10 ods. 4 zákona o 50 % vzhľadom na stratu možnosti žalobkyne uplatniť sa v živote a v spoločnosti, ktoré nie sú podľa jeho názoru zdôvodnené ani vysvetlené a obsahujú len všeobecné konštatovania. V znaleckom posudku podľa jeho názoru absentuje zdôvodnenie hodnotenia bodov pri jednotlivých položkách, nie je jasné, na základe akých skutočností znalec dospel k počtu bodov, či k jeho zvýšeniu, znalecký posudok sa mu javí nepreskúmateľný. Žalovaný nedisponuje predpokladom na kvalifikovanú oponentúru, a preto považuje znalecký posudok za nepresvedčivý. Je veľký a neprimeraný nepomer medzi bodovým hodnotením bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia. Pokiaľ ide o súdom priznané zvýšenie náhrady za SSÚ a jeho výšku podľa § 5 ods. 5 zákona v sume 8.766,60 eur, nestotožňuje sa s názorom súdu o dôvodnosti priznania 20 % zvýšenia náhrady žalobkyne ako prípadu hodného osobitného zreteľa. Je si vedomý právnej teórie dotýkajúcej sa tejto oblasti, na ktorú súd prvej inštancie odkazuje v odôvodnení svojho rozhodnutia, nesúhlasí však s argumentáciou súdu ani jeho výškou. Nebola zohľadnená obrana a argumentácia žalovaného vznášaná počas súdneho konania. Opakovane aj v tomto prípade sa odvoláva na svoje vyjadrenia a písomné stanoviská produkované v priebehu konania pred súdom prvej inštancie, menovite stanovisko zo dňa 1.6.2016. Namietal tiež správnosť rozhodnutia v jeho výrokovej časti V., ktorou bolo rozhodnuté o trovách konania tak, že žalobkyne bola priznaná náhrada trov konania vo výške 100 %. Žalovaný súdny spor nevyvolal, nezavinil, a tak ako pri dobrovoľnom a operatívnom odškodnení žalobkyne z titulu bolestného, bol by mimosúdne riešil aj otázku SSU. Popiera doručenie akejkoľvek výzvy na peňažné plnenia, akéhokoľvek návrhu dohody zo strany žalobkyne s tým, že takéto listiny mu počnúc dňom 30.1.2013 vrátane doručené neboli. Poukazuje na jeho obranu na pojednávaní, že bolo vykonané podrobné šetrenie v registratúre mesta, z ktorého vyplýva, že pokiaľ ide o odosielateľa, žalobkyňu, poslednou písomnosťou pred 30.1.2013 bol list jej právneho zástupcu zo dňa 9.5.2011 súvisiaci s vyplatením bolestného. Pokiaľ ide o žalobkyňu ako odosielateľa, či jej vtedajšieho právneho zástupcu S.. N. H., žiadna písomnosť žalovanému v rozhodnom období doručená nebola, prvou písomnosťou po 30.1.2013 bol jej list zo dňa 20.11.2014 ako odvolanie voči uzneseniu OS N. zo dňa 22.10.2013. Ak bol súd prvej inštancie opačného názoru, aký zastáva žalovaný, to znamená, že takéto výzva mu doručená mala byť, mal v tomto smere vykonať ďalšie dokazovanie, čo neučinil. Nevierohodný je postup žalobkyne pred začatím súdneho konania spočívajúci v tom, že počas celej doby od úrazu a vyplatenia náhrady za bolestné, nijako nekontaktovala žalovaného, pričom vedela, že si dáva vypracovať lekársky posudok na účely podania žaloby o náhradu 76.000,- eur, datovaný 28.1.2013, tiež, že predkladá návrh na mimosúdnu dohodu, ktorý však žalovanému doručený nebol. Pokiaľ ide o zdôvodnenie súdu, že prihliadol na postoj žalovaného a jeho písomné vyjadrenia vo veci, v ktorých tvrdil, že žalobca nespĺňa kritériá pre mimoriadne zvýšenie náhrady za SSU, žalovaný vychádzal z judikatúry a právnej teórie v tejto oblasti. Rovnakého názoru bol aj spracovateľ druhého lekárskeho posudku zo dňa 11.10.2016, ktorý zvýšenie nepriznal. Poukazuje na svoje vyjadrenia zo dňa 11.10.2019, ktoré však žiadnym spôsobom v odvolaní nekonkretizuje. Nesúhlasí s priznaním nároku žalobkyne na náhradu trov konania vo výške 100 % z dôvodu nedodržania príslušných ustanovení zákona č. 437/2004 Z. z., ako aj neobjektívnu a neprimeranú výšku uplatnenej náhrady k žalobe, čo žalovaný od počiatku namieta. Pokiaľ ide o výrok VII. rozsudku, ktorým mu bola uložená povinnosť zaplatiť súdny poplatok, rovnako rozhodnutie v tejto časti nepovažuje za správne. Žalobca je síce od súdneho poplatku oslobodený, avšak žalovaný sa k otázke platenia súdneho poplatku vyjadroval už pred koncom súdneho konania, poukazujúc na charakter mesta ako právnickej osoby upravený v Zákone o obecnom zriadení a v Zákone o majetku obcí. Podľa jeho názoru, žalovaný je oslobodený od poplatku podľa § 4 ods. 2 písm. b) zákona o súdnych poplatkoch v znení neskorších predpisov, ktorý ustanovuje, že od poplatku sú

oslobodené obce a vyššie územné celky v konaní vo veciach verejného a spoločensky prospešného záujmu. Zákon č. 138/91 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov v ust. § 7 ukladá orgánom obce a jej organizáciám povinnosť hospodáriť s majetkom obce v prospech rozvoja obce aj občanov. Postavenie mesta ako strany sporu je konaním smerujúcim k ochrane verejných peňažných prostriedkov, s ktorým nakladá pri výkone svojich práv a povinností v prospech rozvoja mesta a jeho občanov. Ide teda o uplatňovanie práva mesta v súvislosti so zabezpečením spoločensky prospešného záujmu v oblasti ochrany peňažných prostriedkov, preto nemožno súhlasiť s uloženou povinnosťou zaplatiť súdny poplatok.

8. Žalobkyňa vo svojom písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu žalovaného prostredníctvom svojho právneho zástupcu považovala odvolanie žalovaného za v plnom rozsahu nedôvodné, nespôsobilé k zmene napadnutého rozhodnutia v odvolaní dotknutých častiach. Súd prvej inštancie pri priznaní náhrady za SSU vychádzal zo znaleckého posudku znalca K.. O. K., pričom žiadny iný dôkaz na bodové hodnotenie SSU s výnimkou posudku K.. H., ktorý dokonca priznal vyšší počet bodov, v konaní predložený nebol, ani zo strany žalovaného nebol produkovaný žiaden relevantný dôkaz, ktorý by vykonané bodové hodnotenie relevantne spochybnil. Žalovaný síce závery namietal, avšak len vo všeobecnej rovine, jeho námietky v tomto smere, ako aj v odvolaní sú nekonkrétne a bezobsažné. Dodnes v konkrétnostiach neprodukoval dôvody, pre ktoré by mal byť posudok nesprávny. Je nepravdivé tvrdenie žalovaného, že znalecký posudok mal mať pôvod len v jedinom vyšetrení žalobkyne, pretože znalec mal k dispozícii kompletnú zdravotnú dokumentáciu žalobkyne, zachytávajúcu vývoj jej zdravotného stavu, a to kontinuálne aj od doby, kedy došlo k úrazu až ku dňu vypracovania znaleckého posudku. Žalovaný tiež nesprávne zmiešava relatívne dva od seba nezávislé nároky, a to bolestné a SSU, keďže pre ich stanovenie sú rozdielne kritériá. Žalovaným namietaný nepomer medzi týmito dvomi bodovými položkami je absolútne právne bezvýznamný. Hodnotenie jednotlivých položiek je v znaleckom posudku jednoznačne konkrétne uvedené, založené na medicínskych zisteniach, pričom zvýšenie bodového hodnotenia v zmysle § 10 ods. 4 je plne v kompetencii posudzujúceho lekára, umožňujúcemu mu individuálne zhodnotenie veku poškodeného a jeho možnosti uplatniť sa v tomto veku v spoločnosti, pričom v okolnostiach posudzovanej veci žalobkyňa utrpela úraz vo veku za vrcholom produktivity, čo neodôvodňovalo stopercentné navýšenie tohto hodnotenia, avšak napriek tomu bola v tomto veku pomerne aktívne činná, a to či pracovne, ako aj spoločensky, s prihliadnutím na čo je zvýšenie strednej úrovne o 50 % plne primerané. Za správne a náležité zdôvodnené je tiež rozhodnutie súdu prvej inštancie o zvýšení náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa § 5 ods. 5 plne majúce oporu v rozhodovacej praxi vyššieho súdu a v konkrétnostiach posudzovanej veci. Správne súd prvej inštancie v tejto časti založil svoje rozhodnutie na zistení, že žalobkyňa v dôsledku úrazu je takmer vyradená zo života, je imobilná, nesebestačná, potrebuje pomoc pri vykonávaní bežných úkonov, vrátane obliekania, hygienických úkonov a má vážne zdravotné problémy celkovo negatívne ovplyvňujúce jej každodenný život. Nie je schopná vykonávaní bežných životných úkonov, realizovania sa v partnerskom vzťahu, či trávenia voľného času s vnúčatami, či turistikou. Nepochybne napriek veku mala žalobkyňa pracovný potenciál zachovaný a nebyť následkov úrazu, bola by aj naďalej pracovala. Aj v tomto smere žalovaný neprodukuje žiaden konkrétny dôvod spôsobilý k zmene napadnutého rozhodnutia v tejto jeho časti. Rovnako nedôvodne podľa žalobkyne namietajú žalovaný rozhodnutie súdu prvej inštancie v časti týkajúcej sa náhrady trov konania. Bez ohľadu na doručenie uplatnenia nároku žalovanému zo strany žalobkyne, súdne konanie sa vedie od roku 2013 a žalovaný mal dostatočný priestor na to, ak mal skutočný záujem na mimosúdnom vyrovnaní, aby čo i len čiastočne pokiaľ ide o žalovaný nárok plnil, k čomu však nedošlo a preto verbalizovanie jeho záujmu je čisto podľa jej názoru účelové. V prípade rozdielnosti medzi požadovanou náhradou v žalobe a náhradou priznanou, poukazuje na výklad ust. § 255 CSP pojednávajúci o trovách konania založený na princípe úspechu strany v civilnom procese, ktoré je potrebné vykladať v súlade so základnými princípmi CSP a zohľadňovať kritérium spravodlivosti, vo svetle čoho práve s poukazom na charakter nároku nemožno rozdielnosť uplatnenej a žalovanej sumy pripísať na ťarchu žalobkyne, ktorá objektívne nemala schopnosti na to, aby výšku svojho nároku s ohľadom na nedostatok odborných vedomostí presne určila, resp. kriticky bola spôsobilá zhodnotiť správnosť, či nesprávnosť pôvodného znaleckého posudku. Navyiac pri mimoriadnom zvýšení je zrejmé, že výška takéhoto nároku nemôže byť presne definovaná, pretože súd ju stanovuje až na základe vlastnej úvahy. Preto nemôže byť považované za procesný neúspech žalobkyne, ak súd vlastnou úvahou stanovil nižšiu výšku mimoriadneho zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia ako žalobkyňa uplatňovala. I keď v aktuálnej právnej úprave nie je výslovne zakotvený princíp na rozdiel od predchádzajúcej procesnej úpravy, podľa ktorého je možné priznať plnú náhradu trov konania v prípadoch, keď rozhodnutie závisí od znaleckého dokazovania, či úvahy súdu,

možno v spojitosti s čl. 2 ods. 1, čl. 3 ods. 1 a čl. 4 CSP aplikovať pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania žalobkyne ust. § 255 CSP a priznať plný nárok na náhradu trov konania žalobkyne, ktorú nemožno považovať za procesne neúspešnú, keďže ju nemožno zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku v spore na základe úvahy súdu, alebo znaleckej činnosti, v súvislosti s čím odkazuje na rozhodnutia iných súdov. Pokiaľ v konečnom dôsledku namieta žalovaný tiež jeho povinnosť zaplatiť súdny poplatok, v tomto smere je to vecou právneho posúdenia súdu a žalobkyňa nemá dôvod sa k tomuto vyjadrovať.

9. Rozhodnutie súdu prvej inštancie v zákonom stanovenej lehote v časti týkajúcej sa priznaného nároku na úrok z omeškania (časť vyhovujúceho výroku I.) odvolaním napadla tiež žalobkyňa prostredníctvom svojho právneho zástupcu, navrhujúc odvolaciemu súdu jeho zmenu v tejto časti tak, že jej bude priznaný úrok z omeškania vo výške 8,75% ročne zo sumy 43.833 eur, avšak už od 1.3.2013 do zaplatenia a samozrejme tiež požadovala tak vo vzťahu k nedôvodnému odvolaniu žalovaného, ako aj vo vzťahu k tomuto nároku priznať jej plný nárok voči žalovanému na náhradu trov odvolacieho konania (100%). Namietala, že rozhodnutie súdu prvej inštancie v tejto časti spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (odvolací dôvod uvedený v ust. § 365 ods. 1 písm. h) CSP), naplnenie ktorého vzhľadom na to, že súd prvej inštancie nesprávne stanovil počiatok omeškania žalovaného s plnením náhrady škody žalobkyne. Záväzok nahradiť škodu plynúci zo zodpovednosti za škodu nemá osobitne zákonom stanovenú dobu plnenia, preto je včasnosť plnenia potrebné posúdiť vo svetle ust. § 563 Obč. zákonníka, podľa ktorého ak čas plnenia nie je dohodnutý ustanoveným právnym predpisom, alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný plniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadala. Uvedené potvrdzuje aj zaužívaná judikatúra. Časom splnenia záväzku nahradiť škodu je tak prvý deň po tom, kedy poškodený požiadala škodcu o splnenie, z čoho vyplýva, že je v omeškaní s plnením záväzku na náhradu škody zásadne vtedy, keď ho nespĺní v deň nasledujúci po tom, kedy ho poškodený požiadal, od ktorého dňa je škodca v omeškaní a môže od neho poškodený požadovať aj úroky z omeškania (R III/1967 s. 60 ods. 2, R 27/1972 s. 127). V konkrétnostiach posudzovanej veci súd prvej inštancie neposudzoval však nárok žalobkyne na úrok z omeškania v súlade s ustálenou vyššie uvedenou rozhodovacou praxou, čo zdôvodňoval tým, že lekár vystavujúci prvotný lekársky posudok tento v priebehu konania stornoval a považoval ho za neúčinný. Tento postoj lekára však nemôže byť prekážkou diskvalifikujúcou priznanie úroku z omeškania žalobkyne v súlade so zákonom, či súdnou praxou. Zákon č. 437/2004 Z. z. nepozná postup, podľa ktorého by raz vydaný lekársky posudok mohol byť stornovaný, preto akékoľvek postupy posudzujúceho lekára v tomto smere sú bez právneho významu. Lekársky posudok možno preskúmať len novým posudkom, k čomu aj v posudzovanej veci došlo na základe námietok žalovaného, ktorý však v podstatnej časti potvrdil správnosť prvotného lekárskeho posudku, a preto nebol žiaden dôvod na to, aby žalobkyne nebol priznaný z dôvodnej a podstatnej časti jej nároku na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia úrok od 1.3.2013, ako ho žalobkyňa tiež požadovala v podanej žalobe, odvodzujúc tento počiatok od uplynutia lehoty, ktorú žalobkyňa poskytla žalovanému na plnenie uplatňovanej náhrady v písomnej výzve, po uplynutí ktorej lehoty, sa nepochybne dostal žalovaný do omeškania a žalobkyňa má tak od tohto dňa nárok na zaplatenie týchto požadovaných úrokov z omeškania.

10. Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobkyne toto považoval za nedôvodné. Uviedol, že jednoznačne trvá na svojom už opakovanom tvrdení, že mu nebola doručená žiadosť žalobkyne o plnenie, či návrh dohody z jej strany. Navyše má za to, že žalobkyňa svojím postupom pri uplatnení nároku si nespĺnila svoju povinnosť zaslať mu pred podaním žaloby návrh na mimosúdne vyrovnanie, resp. uzatvorenie dohody. Neinformovala žalovaného o svojom stave, nekontaktovala žalovaného, neoboznámila ho o svojom stave, dôvodoch, či zámere, pritom vedela, že si dáva vypracovať lekársky posudok. Podľa žalovaného bol lekársky posudok z januára 2013 základným listinným dôkazom žalobkyne, na ktorom bola žaloba postavená. Žalovaný od počiatku popieral tento dôkaz, namietal ho z dôvodu neobjektivity a neprimeranosti výšky v ňom stanoveného bodového hodnotenia, čo sa nakoniec preukázalo a za čo žalovaný nemôže niesť zodpovednosť. V tomto smere poukazuje tiež na postoj a vyjadrenia žalobkyne, ktorá tento znalecký posudok považovala za správny v časti základného bodového hodnotenia a dokonca navrhovala dohodu na uzavretie zmluvy v zmysle opraveného lekárskeho posudku.

11. Krajský súd Trenčín ako súd odvolací, po zistení, že odvolanie podala v zákonnej lehote strana v spore, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie v odvolaní dotknutých častiach vydané podľa § 359 CSP, že spĺňa popri všeobecných náležitostiach v rozsahu § 127 ods. 1 CSP aj náležitosti podľa §

363 CSP s uvedením dôvodov odvolania vo veci samej, vykonal preskúmanie zákonnosti napadnutého rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania.

12. Odvolací súd preskúmal vec v rozsahu podaného odvolania podľa § 379 a § 380 ods. 1, 2 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej - vyhovujúcej časti výroku I., ktorou uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 43.883,- eur a zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 8.776,60 eur, je potrebné ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdiť, vo zvyšnej časti výroku I. - o úroku z omeškania a v napadnutej časti výroku II., ktorou zamietol nárok na úrok z omeškania za obdobie od 13.5.2013 za použ. § 388 CSP zmeniť (nakoľko v týchto častiach neboli splnené zákonné predpoklady pre jeho potvrdenie ani zrušenie), vo zvyšnej napadnutej časti výroku II., ktorou zamietol nárok na úrok z omeškania nad rámec priznaného obdobia a v závislých výrokoch - o trovách konania medzi stranami sporu (výrok V.) a poplatkovej povinnosti žalovaného (výrok VII.) ako vecne správnych v konečnom dôsledku podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdiť. Rozsudok súdu prvej inštancie v jeho zostávajúcich častiach - zastavujúcej časti (výrok III.) a vo výroku IV. ktorou nepripustil vstup ďalšieho subjektu do konania na strane žalovaného nepreskúmaval, keďže tieto suspenzívnym účinkom odvolania dotknuté neboli.

13. V posudzovanej veci súd prvej inštancie napadnutým rozhodnutím zaviazal žalovaného k nárokovanému plneniu žalobkyni z titulu náhrady za SSÚ, posúdením primeranosti tiež k jeho mimoriadnemu zvýšeniu a priznajúc žalobkyni plný nárok na náhradu trov konania voči žalovanému, tohto v konečnom dôsledku zaviazal tiež k poplatkovej povinnosti.

14. Vychádzajúc z obsahu odvolania, žalovaný uplatňujúci dôvody na odvolanie uvedené v ust. § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP namietal, že rozhodnutie súdu prvej inštancie v uvedených častiach, je založené na nesprávnych skutkových a právnych záveroch.

15. Odvolací súd za aplikácie ust. § 380 ods. 2 CSP z úradnej povinnosti predovšetkým posudzoval, či konanie pred súdom prvej inštancie nie je zaťažené vadou/vadami, ktorá/ktoré sa týka/týkajú procesných podmienok.

16. Posúdením procesného postupu súdu prvej inštancie v konaní, ktoré prechádzalo rozhodnutiu vo veci a ktorý zistil odvolací súd preskúmaním predloženého súdneho spisu odvolací súd uvádza, že v konaní úradnou činnosťou nezistil žiadne procesné vady, zakladajúce dôvody pre zrušenie rozhodnutia podľa § 389 ods. 1 písm. a) CSP a odvolateľ existenciu takejto vady ani netvrdil.

17. Následne odvolací súd podrobil napadnuté rozhodnutie v odvolaní žalovaného dotknutých častiach, vecnému prieskumu z hľadiska jeho správnosti vo svetle odvolateľom uplatnených odvolacích námietok, ktorými namietal správnosť skutkových a právnych záverov, na ktorých založil svoje rozhodnutie súd prvej inštancie (odvolacie dôvody uvedené v ust. § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP).

18. Nesprávny skutkový záver je spôsobilým odvolacím dôvodom vtedy, keď súd prvej inštancie nepostupuje pri hodnotení dôkazov podľa § 191 CSP. Dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo. Pri hodnotení dôkazov v súdnom konaní platí zásada voľného hodnotenia dôkazov sudcom z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Nesprávne hodnotenie dôkazov by bolo možné vytknúť súdu prvej inštancie len v prípade, ak by vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov, alebo prednesov strán nevyplynuli, ani inak nevyšli v konaní najavo, prípadne, že by si nepovšimol rozhodné skutočnosti, ktoré neboli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli v konaní najavo, prípadne preto, že v hodnotení dôkazov, či poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov strán, alebo vyšli najavo inak z hľadiska ich závažnosti, zákonnosti, pravdivosti alebo vierohodnosti, je logický rozpor.

19. Nesprávne právne posúdenie veci je spôsobilým odvolacím dôvodom vtedy, keď súd pochybí pri aplikácii práva na zistený skutkový stav, teda prípad, kedy bol skutkový stav posúdený podľa iného právneho predpisu, než ktorý správne mal byť použitý, alebo ak síce bol aplikovaný správne určený právny predpis, ale súd ho nesprávne interpretoval (nesprávne vyložil podmienky všeobecne vyjadrené v hypotéze právnej normy a v dôsledku toho nesprávne aplikoval vlastné pravidlo, stanovené dispozíciou právnej normy).

20. Vyššie uvedené odvolacie námietky žalovaného, vyhodnotil odvolací súd ako neopodstatnené, bez opory v zistenom a ustálenom skutkovom stave a v následnom právnom posúdení veci súdom prvej inštancie. Preskúmaním obsahu spisu odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie dostatočným spôsobom, dostatočne sa zaoberal tvrdeniami a dôkazmi strán v spore, dôkazy vyhodnotil v súlade so zásadami podľa § 191 CSP a zo zisteného skutkového stavu vyvodil správny právny záver, že žalovaný ako správca miestnej komunikácie v N., ktorá vykazovala závady v jej schodnosti, na ktorej žalobkyňa dňa 1.2.2010 pri vystupovaní z MHD utrpela poškodenie zdravia, je nositeľom zodpovednosti za takto jej vzniknutú škodu (§ 9a ods. 3 cestného zákona) s povinnosťou jej náhrady, v konkrétnostiach posudzovanej veci náhrady za SSU podľa § 444 Občianskeho zákonníka v spojitosti s ust. 4 ods. 1 Zák. č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a náhrade za SSU a zvýšenia náhrady za SSU podľa § 5 ods. 5 cit. zákona. Keďže neboli v konaní produkované dôkazy spochybňujúce správnosť bodového ohodnotenia tohto nároku vykonaného v priebehu konania znaleckým dokazovaním, a možno sa identifikovať tiež so záverom súdu prvej inštancie, že samotný znalecký posudok zo dňa 18.6.2019 nevykazoval z hľadiska formálnosti, logičnosti, kvality, či objektivity dôvod na spochybnenie jeho záverov, súd prvej inštancie postupoval správne, keď vychádzajúc z výšky bodového ohodnotenia SSU žalobkyne v ňom uvedeného (1900 bodov) za súčasného jeho zvýšenia o 50% priamo znalcom, zaviazal žalovaného k zaplateniu náhrady za SSU žalobkyne vo výške 43.883,- eur. Identicky sa odvolací súd stotožnil vo svetle konkrétnosti posudzovanej veci s priznaním nároku žalobkyne na mimoriadne zvýšenie SSU súdom (§ 5 ods. 5) vo svetle správne citovaných teoretických východísk, majúcich pôvod v rozhodnutiach vyššej súdnej autority (NS SR), rešpektujúc primeranosť zvýšenia a spektrum a stupeň dopadu poškodenia zdravia na všetky sféry života žalobkyne o 20%, čo vo finančnom vyjadrení predstavuje čiastku 8.766,60 eur. Dôvodne tiež vzhľadom na plný úspech žalobkyne v spore, s prihliadnutím na to, že výška prisúdeného plnenia závisela tak od výsledkov znaleckého dokazovania, ako aj úvahy súdu, konštatoval vznik plného nároku na jej strane voči žalovanému na náhradu trov konania (§ 255 ods. 1 CSP), s tým, že o ich výške po právoplatnosti rozsudku rozhodne samostatným uznesením (§ 262 ods. 2 CSP). V konečnom dôsledku za správne odvolací súd posúdil aj rozhodnutie súdu prvej inštancie o poplatkovej povinnosti žalovaného (§ 2 ods. 2 v spojitosti s § 7, § 7a písm. c) zák. o SP a položky č. 1 písm. a) Sadzobníka SP). Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie tiež podrobne, precízne, teda zákonu zodpovedajúcim spôsobom odôvodnil, v súlade s požiadavkami uvedenými v ust. § 220 ods. 2 CSP. Odvolací súd sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku, konštatuje správnosť jeho dôvodov a v podrobnostiach na tieto poukazuje (§ 387 ods. 2 CSP), aby nadbytočne neopakoval všetky pre strany známe fakty spolu so správnou citáciou právnych predpisov, ktoré vytvárajú dostatočné východiská pre jeho potvrdenie.

21. Nad rámec toho, že ťažisková časť odvolacích námietok žalovaného produkovaných v odvolacom konaní, bola už predmetom posudzovania súdom prvej inštancie, ktorý sa s nimi dostatočne a správne vysporiadal v odôvodnení svojho rozhodnutia, odvolací súd považuje za potrebné k odvolacím námietkam žalovaného navyše uviesť nasledovné:

22. Skutočnosť plynúca z vykonaného dokazovania spočívajúca v tom, že dňa 1.2.2010 žalobkyňa pri vystupovaní z autobusu MHD v N. na autobusovej zastávke na J. B. sa na snehu a ľade pošmykla na okraji miestnej komunikácie a utrpela vážne zranenia, v odvolacom konaní zo strany žalovaného spochybnená nebola. Rovnako žalovaný prostredníctvom odvolacích námietok nespochybnil záver súdu prvej inštancie, že zo zisteného priebehu úrazového deja je zrejmé, že žalobkyňa úraz utrpela na miestnej komunikácii, ktorá je podľa cit. ust. § 3 ods. 2 veta prvá, § 3d ods. 5 písm. d) Zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov v správe žalovaného (ktorý je súčasne aj jej vlastníkom podľa § 3d ods. 3 veta prvá citovaného zákona), pričom z ust. § 3d ods. 6 cestného zákona mu vyplýva povinnosť pozemné komunikácie udržiavať v stave zodpovedajúcom účelu, na ktorý sú určené a z ust. § 9 ods. 1 zákona mu plynie povinnosť bez prieťahov odstraňovať závady v ich zjazdnosti. Keďže žalovaný svoju zodpovednosť za škodu nespochybnil a v priebehu konania pred súdom prvej inštancie ju uznal, za súčasného nepreukázania, že nebolo v jeho možnostiach závalu v schodnosti komunikácie v príčinnej súvislosti s ktorou utrpela žalobkyňa poškodenie zdravia odstrániť, je nositeľom zodpovednosti za vznik tejto škody u žalobkyne a to podľa ust. § 9a ods. 3 cestného zákona, správnosť ktorého záveru rovnako nebola odvolacími námietkami dotknutá.

23. Žalobkyňa v posudzovanej veci v príčinnej súvislosti s poškodením zdravia, ku ktorému došlo vyššie uvedeným úrazovým dejom, žalobou uplatnila náhradu za SSU podľa § 4 ods. 1 Zákona č. 437/2004 Z.

z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia v znení neskorších predpisov a zvýšenie náhrady za SSU podľa § 5 ods. 5 cit. zákona.

24. Pri určení základnej výšky náhrady za SSU súd prvej inštancie vychádzal zo znaleckého posudku K.. O. K. pod č. XX/XX zo dňa 18.6.2019, vypracovaného v priebehu konania pred súdom prvej inštancie, ktorý bodové hodnotenie tohto nároku určil počtom 1.900 bodov (v špecifikácii poúrazová paraparéza ohodnotená počtom 800 bodov z bodového rozpätia 520 - 1.300 bodov, inkontinencia moču ohodnotená 300 bodmi z bodového rozpätia 200 - 300 bodov, inkontinencia alvae ohodnotená 550 bodmi z bodového rozpätia 400 - 900 bodov a sekundárny depresívny syndróm ohodnotený 250 bodmi z bodového rozpätia 130 - 780 bodov) a súčasne podľa § 10 ods. 4 Zákona č. 437/2004 Z. z. bodové hodnotenie znalec zvýšil o 50%, celkovo tak určiac výšku bodového hodnotenia SSU počtom 2.850 bodov. Za celkový počet 2.850 bodov potom súd prvej inštancie priznal žalobkyni náhradu za SSU vo finančnom vyjadrení v sume 43.833,- eur.

25. Odvolateľ uvádza, že namieta správnosť tak základného, ako aj znalcom zvýšeného bodového ohodnotenia SSU, len vo všeobecnosti tvrdiac nepreskúmateľnosť posudku, tiež nepomer medzi bodovým hodnotením bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia. Uvádza na jednej strane, že nedisponuje predpokladmi na kvalifikovanú oponentúru, súčasne na druhej strane považuje posudok za nepresvedčivý, dostatočne vo vzťahu k jeho záverom neodôvodnený. Neprecizuje však žiadne konkrétne skutkové tvrdenia, či polemiky spochybňujúce správnosť záverov posudku, len vo všeobecnosti uvádza, že s nimi nesúhlasí s odkazom na svoje námietky produkované v podaniach pred súdom prvej inštancie, ktoré však rovnako v odvolaní nekonkretizuje.

26. Predovšetkým odvolací súd poukazuje na to, že právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam, pretože uskutočnenie vecného prieskumu správnosti napadnutého rozhodnutia z hľadiska uplatnených dôvodov je podmienené tým, že odvolateľ bude skutkovo konkretizovať, v čom vzhláda dôvodnosť naplnenia ním formálne uvedených (citovaných) odvolacích dôvodov. Odvolanie tak musí obsahovať vo vzťahu k uplatneným odvolacím dôvodom konkrétne výhrady odvolateľa voči napadnutému rozhodnutiu, opis konkrétnych pochybení súdu prvej inštancie, či polemiku s jeho skutkovými, alebo právnymi závermi, inak znemožňuje vecný prieskum správnosti jednotlivých záverov na ktorých je rozhodnutie založené odvolacím súdom, k čomu došlo tiež v posudzovanej veci, keď odvolateľ neprecizoval žiadnu konkrétnu výhradu, spochybňujúcu závery znaleckého posudku, pričom len vo všeobecnosti uvedený poukaz na námietky (bez ich konkretizovania), ktoré majú byť obsiahnuté ako uvádza, v jeho podaniach produkovaných pred súdom prvej inštancie, nie je spôsobilý k odvolaciemu prieskumu. Sporové konanie totiž na rozdiel od mimosporového ovláda nie vyšetrovací, ale prejednací princíp. Odvolací súd v ňom teda neplní úlohu vyhľadávacieho, ani vyšetrovacieho orgánu a predstava odvolateľa, že bude nahradzovať jeho nečinnosť v odvolacom konaní dohľadávaním námietok, ktoré ako uvádza mal produkovať pred súdom prvej inštancie z jeho vtedajších podaní, a za odvolateľa z nich vyberať tie, ktoré by boli spôsobilé ovplyvniť vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia je nielen iluzórnou, ale takýto postup by mal za následok vo vzťahu k žalobkyni porušenie princípu rovnosti zbraní v civilnom sporovom konaní, v ktorom sa prioritizuje procesná aktivita sporných strán, ktoré sú zásadne povinné tvrdiť konkrétne rozhodujúce skutočnosti (tiež v odvolacom konaní) a samozrejme tiež označiť dôkazné prostriedky na preukázanie svojich tvrdení. Zásada rovnosti občanov pred zákonom ustanovená v čl. 12 ods. 1 ústavy sa v občianskom súdom konaní transformuje do zásady rovnosti účastníkov konania (čl. 47 ods. 3 ústavy) a vzťahuje sa na všetky materiálne a procesné zákony a na každého. Rovnosť pred súdom je len výrazom rovnosti strán pred zákonom, v tomto prípade pred Civilným sporovým poriadkom, z čoho vyplýva, že rovnosť pred zákonom a rovnosť pred súdom je obsahom toho istého pojmu a znamená rovnaké postavenie oboch procesných strán pri aplikácii hmotných i procesných predpisov ktorýmkoľvek súdom a voči ktorémukoľvek účastníkovi konania. Zásada rovnosti strán v civilnom procese sa prejavuje vytváraním rovnakých procesných podmienok a rovnakého procesného postavenia subjektov, o právach a povinnostiach ktorých rozhoduje občianskoprávny súd (PL. ÚS 43/95).

27. Na rámec vyššie konštatovaných nedostatkov námietok vzťahujúcich sa k záverom znaleckého posudku, od ktorého sa odvíja žalobkyni priznaný nárok na SSÚ, odvolací súd považuje za potrebné ozrejmiť špecifikum znaleckého posudku ako dôkazného prostriedku a s tým spojeného okruhu námietok týkajúcich sa znaleckého posudku, ako výsledku vysoko odbornej činnosti, z hľadiska ich spôsobilosti k jeho preskúmaniu.

28. V civilnom sporovom konaní rozhoduje súd na základe dôkazov, ktoré označia alebo predložia účastníci. Tieto dôkazy posudzuje súd, hodnotí ich a priradzuje im určitú dôkaznú hodnotu. Ak je však potrebné posudzovať skutočnosti, na ktoré treba odborné znalosti, a pre zložitosť posudzovaných otázok, či z iných dôvodov, nepostačuje odborné vyjadrenie (ako tomu bolo v posudzovanej veci) priberie sa do konania na zodpovedanie odborných otázok znalec. Formálny obsah znaleckého posudku ako výsledku špecializovanej odbornej činnosti, vykonanej za podmienok ustanovených v zák. č. 382/2004 Z. z. znalcom pre zadávateľa, tvoria viaceré jeho časti, ktoré vo vzájomných súvislostiach a aj ako celok musia zabezpečiť preskúmanie jeho obsahu a overenie odôvodnenosti postupov. Znalecký posudok teda môže vykazovať nedostatky formálneho vyhotovenia, nepreskúmateľnosti, poprípade nedostatky odborného zistenia. Od iných dôkazných prostriedkov sa dôkaz znaleckým posudkom však odlišuje tým, že jeho hodnoteniu súdom nepodliehajú znalecké závery v zmysle ich odbornej správnosti; súd hodnotí len formálnu stránku posudku, jeho presvedčivosť čo do jeho úplnosti vo vzťahu k zadaniu.

29. V konkrétnostiach posudzovanej veci, sa odvolací súd identifikuje so súdom prvej inštancie v tom, že z predloženého znaleckého posudku vyplýva, že tento po formálnej stránke nevykazuje evidentné nedostatky. Po stránke obsahovej je znalecký posudok dostatočne preskúmateľný a zrozumiteľný, obsahuje identifikáciu podkladov, na ktorých je založený (vyšetrenie žalobkyne, zdravotná dokumentácia, obsah spisu) súvisiacich s poškodením zdravia žalobkyne v dôsledku predtým popísaného úrazového deja, a jeho závery sú nadväzne na zistenia znalca tiež logické. Možnosť posudzujúcim lekárom primerane zvýšiť (ako tomu bolo tiež v tomto prípade) až na dvojnásobok bodové hodnotenie SSU vzhľadom na obmedzenie, alebo stratu možnosti poškodeného uplatniť sa v živote a v spoločnosti, ktorú mal vo veku v ktorom utrpel poškodenie na zdraví, umožňuje § 10 ods. 4 veta prvá zákona č. 437/2004. Pokiaľ odvolateľ mienil spochybníť odborné závery znalca (a to tiež v štádiu konania pred súdom prvej inštancie), bolo jeho povinnosťou predložiť k týmto tvrdeniam také procesne relevantné dôkazné prostriedky, ktoré by k tomu boli spôsobilé, čo však nevykonal (pred skončením dokazovania prezentoval, že nemá žiadne návrhy na jeho doplnenie) a iba vzniesol subjektívne (v odvolacom konaní navyiac nekonkretizované) tvrdenia o jeho odbornej nesprávosti, bez podpory v predložených dôkazných prostriedkoch.

30. Žalovaný zjavne opomína základný princíp, ktorým je ovládané dokazovanie v sporovom konaní, o ktoré ide aj v posudzovanej veci, a to princíp prejednávacieho, ktorý spočíva v tom, že tvrdiť skutočnosti rozhodné pre posúdenie daného prípadu a navrhovať a predkladať dôkazy pre tieto skutočnosti, je zásadne vecou strán sporu, na ktorých spočíva hlavná zodpovednosť za zhromaždenie skutkového podkladu potrebného pre rozhodnutie vo veci samej, teda iniciatíva v tomto smere jednoznačne zaťažuje ich. Rozsah dôkazného bremena vyplýva z hmotného práva, teda z príslušnej hmotnoprávnej normy. V zásade platí, že dôkazné bremeno má ten, komu je podľa hmotného práva na prospech existencia určitej skutočnosti. Ak tak strany nevykonajú, potom postihne tú stranu, ktorá je povinná potrebné tvrdenie vykonať, nepriaznivý procesný následok spočívajúci v tom, že súd rozhodne v jej neprospech. Povinnosť tvrdenia a dôkaznú povinnosť môže strana plniť od začiatku konania a to v žalobe, vo vyjadrení k nej, mimo týchto procesných úkonov, v rámci prípravy pojednávania, pri odročovaní pojednávania. Povinnosť označiť dôkazy sa vzťahuje na všetky tvrdenia, ktoré sa uviedli v žalobe a vo vyjadrení žalovaného. Poslednou procesnou možnosťou splnenia dôkaznej povinnosti je okamih vyhlásenia uznesenia o skončení dokazovania (§ 154 CSP). Cieľom povinnosti tvrdenia a dôkaznej povinnosti je unesenie dôkazného bremena v rozsahu, v ktorom dôkazné bremeno spočíva na strane konania, bez ohľadu na jej procesné postavenie. Nesplnenie dôkaznej povinnosti prináša so sebou také rozhodnutie súdu, ktoré vychádza zo skutkového základu zisteného z dôkazov navrhnutých stranou v opačnom procesnom postavení než je ten, kto nesplnil alebo nedostatočne splnil svoju dôkaznú povinnosť. Keďže teda súd vychádza len zo skutočností tvrdených stranami a vykonáva len tie dôkazy, ktoré tieto navrhli, bolo tak na žalobkyňu, akým spôsobom svoj nárok formulovala a na akých skutočnostiach jeho dôvodnosť zakladala, a súčasne aj na strane druhej bolo na žalovanom, akú obranu a na akých skutočnostiach založenú zvolil a tiež bolo vecou jeho racionálneho posúdenia, či ním tvrdené skutočnosti je spôsobilý aj preukázať vo vedomí, že pasivita, či nesprávne zvolená argumentácia, mu môže priniesť negatívne dôsledky v spore, teda nesplnenie si povinnosti tvrdenia a dôkaznej povinnosti sa nutne muselo prejaviť v nepriaznivom meritórnom rozhodnutí pre neho ako stranu, ktorá bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno neuniesla, k naplneniu ktorých skutočností aj došlo v posudzovanej veci, keď žalovaný neprodukoval také tvrdenia, ani dôkazy, ktoré by boli spôsobilé k spochybneniu opodstatnenosti podanej žaloby (tiež

odborných záverov znaleckého posudku), čo nemohlo mať za následok iné, ako v jeho neprospech vydané rozhodnutie.

31. Bez právneho významu v konečnom dôsledku vo vzťahu k tejto časti rozhodnutia, je tiež jeho námietka o neprimeranosti určeného bodového hodnotenia SSU k pomeru bodového hodnotenia bolestného v súvislosti s identickým úrazovým dejom (ktoré plnil mimosúdne). Ako totiž správne uvádza žalobkyňa vo svojom vyjadrení k podanému odvolaniu, bolestné a SSU sú dva relatívne samostatné nároky prichádzajúce do úvahy v súvislosti s ujmu na zdraví. Zatiaľ čo odškodnenie za bolestné je nárokom za vytrpenú bolesť, teda ujmu, ktorá bola spôsobená poškodením na zdraví, jeho liečením a odstraňovaním jeho následkov, tak sťaženie spoločenského uplatnenia (SSU) je definované ako stav (ktorý nie je len prechodného charakteru) v súvislosti s poškodením na zdraví, ktoré má preukázateľne nepriaznivé následky pre životné úkony poškodeného, na uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb alebo na plnenie jeho spoločenských úloh (§ 2 ods. 2 zákona č. 437/2004 Z. z.), takže už len z uvedeného vyplýva, že výška bodového hodnotenia týchto nárokov nie je vzájomne podmienená.

32. Identický nepriaznivý osud stíha námietky odvolateľa proti žalobkyni priznanému nároku na mimoriadne zvýšenie náhrady SSU súdom (podľa § 5 ods. 5 vyššie cit. zákona), ktoré jej bolo priznané v rozsahu 20%, čo vo finančnom vyjadrení predstavuje sumu 8.766,60 eur. Odvolateľ na jednej strane uvádza, že si je vedomý právnej teórie dotýkajúcej sa tejto oblasti, na ktorú súd prvej inštancie odkazuje v odôvodnení svojho rozhodnutia, napriek tomu však nesúhlasí s argumentáciou súdu ani mierou zvýšenia SSU súdom, pretože ako uvádza, nebola zohľadnená jeho obrana a argumentácia vznášaná počas súdneho konania, ktorú však ani v tomto prípade nekonkretizuje, len identicky ako v prípade záverov znaleckého posudku, sa vo všeobecnosti odvoláva na svoje vyjadrenia a písomné stanoviská produkované v priebehu konania pred súdom prvej inštancie. Nad rámec toho, že aj v tomto prípade platí to, čo o neprípustnosti takýchto odkazov z hľadiska odvolacieho prieskumu uviedol odvolací súd v bode 26/ odôvodnenia svojho rozhodnutia, nad rámec toho k tejto časti priznaného nároku uvádza:

33. Ustanovenie § 5 ods. 5 Zákona č. 437/2004 Z. z. patrí k právnym normám s relatívne neurčitou (abstraktnou) hypotézou, to znamená k právnym normám, ktorých hypotéza nie je konkrétne stanovená právnym predpisom, ale závisí od úvahy súdu, čo znamená, že prenecháva súdu, aby v každom jednotlivom prípade sám vymedzil hypotézu právnej normy zo širokého, vopred neobmedzeného okruhu okolností, a aby sám podľa svojho uváženia posúdil, či ide o „prípád hodný osobitného zreteľa“ a v prípade kladného záveru rozhodol tiež o tom, aké zvýšenie tejto náhrady je v posudzovanom prípade primerané. Ako však správne uviedol súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia s odkazom na rozhodnutia vyššej súdnej autority (NS SR príkladmo pod sp.zn. 3Cdo/192/2015, 3Cdo/209/2017, 2Cdo/170/2008/), úvaha súdu o primeranosti mimoriadneho zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia (§ 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z. z.), nie je úplne voľná. Súdom musí dbať o to, aby priznaná výška tejto náhrady bola založená na objektívnych a rozumných dôvodoch a aby medzi výškou priznanej náhrady a spôsobenou škodou existoval vzťah primeranosti. Za spravodlivé rozhodnutie o nároku na zvýšenú náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia treba považovať také rozhodnutie, ktoré rešpektuje princíp proporcionality, ktorý vyžaduje, aby existoval vzťah primeranosti medzi priznanou výškou náhrady a spôsobenou ujmu (3 Cdo 464/2015). Ako uviedol vo svojom rozhodnutí pod sp. zn. 3 Cdo 192/2015 najvyšší súd, dôvod zasiahnuť do úvahy súdu o výške odškodnenia za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z. z. by mohol byť daný len v prípade, ak by bola porušená zásada primeranosti. Posúdením rozhodujúcich skutočností, odvolací súd nemá pochybnosť o tom, že súd prvej inštancie túto zásadu v posudzovanej veci neporušil a pri jej zachovaní, správne vzhľadom na okolnosti dôvodne zvýšil náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia v prospech žalobkyne o 20 %, pričom svoje právne úvahy v tomto smere podložené výsledkami vykonaného dokazovania aj zodpovedajúcim spôsobom odôvodnil v bodoch 36/ až 41/ odôvodnenia svojho rozhodnutia, s ktorými s odvolací súd plne identifikuje a v podrobnostiach na tieto odkazuje, aby nadbytočne neopakoval pre strany známe fakty posudzovanej veci. Snaha o určité bagatelizovanie následkov poškodenia zdravia u žalobkyne prejavujúceho sa v rôznej forme a miere vo všetkých sférach života žalobkyne, zo strany žalovaného nie je na mieste. Nemožno totiž pochybovať, že nejde o žiadne nevýznamné tzv. „kozmetické“ následky, ale o preukázateľne vážne poškodenie zdravia (poúrazová parapréza, inkontinencia, sekundárny depresívny syndróm) s významnými nepriaznivými dopadmi na ďalší život žalobkyne, a tak zmysel a účel priznaného mimoriadneho zvýšenia ako náhrady za preukázateľne nepriaznivé dôsledky na život žalobkyne, ktorá jej môže do určitej miery kompenzovať existujúce obmedzenia v živote, či prežité a prežívané utrpenie, tu je jednoznačne namieste. Je

potrebné si totiž na strane odvolateľa uvedomiť, že ani akákoľvek finančná náhrada, nie je spôsobilou k reparácii vzniknutého stavu, ktorý by nebol nastal, pokiaľ by si on, ako zodpovedný subjekt bol plnil svoje povinnosti vyplývajúce mu z ust. § 3 odsek 6 v spojení s § 9 ods. 1 cestného zákona.

34. Ďalšia časť odvolacích námietok žalovaného smeruje voči správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie o trovách konania medzi stranami sporu (výrok V.), ktorým súd prvej inštancie priznal žalobkyni nárok na ich náhradu voči žalovanému v rozsahu 100% (§ 255 ods. 1 CSP) dôvodiac, že rozhodnutie o výške priznaného nároku záviselo tak od znaleckého dokazovania, ako aj od úvahy súdu, čo nemôže ísť na ťarchu žalobkyne v podobe záveru o jej neúspechu v spore. V neprospech správnosti záverov súdu prvej inštancie žalovaný dôvodí, že spor nevyvolal, nezavinil, a tak ako pri dobrovoľnom odškodnení žalobkyne z titulu bolestného, bol by mimosúdne riešil aj otázku SSU, popiera doručenie akejkoľvek výzvy na peňažné plnenie pred podaním žaloby, či návrhu dohody zo strany žalobkyne, tiež jej postup pred začatím súdneho konania spočívajúci v tom, že počas celej doby od úrazu a vyplatenia náhrady za bolestné, ho nijako nekontaktovala, neinformovala o tom, že si dáva vypracovať znalecký posudok. Pokiaľ súd v tejto časti rozhodnutia prihliadal ako uvádza v odôvodnení na postoj žalovaného a jeho písomné vyjadrenia vo veci, v ktorých tvrdil, že žalobkyňa nespĺňa kritériá pre mimoriadne zvýšenie náhrady za SSU, žalovaný vychádzal z judikatúry a právnej teórie v tejto oblasti. Poukazuje tiež vo všeobecnosti na svoje vyjadrenia zo dňa 11.10.2019, ktoré však žiadnym spôsobom v odvolaní nekonkretizuje. Nesúhlasí s priznaním nároku žalobkyni na náhradu trov konania vo výške 100 % z dôvodu nedodržania príslušných ustanovení zákona č. 437/2004 Z. z., ako aj neobjektívnu a neprimeranú výšku uplatnenej náhrady k žalobe, ktorú od počiatku namietal. Posúdiac obsah jeho odvolania tejto časti rozhodnutia sa týkajúceho, v princípe sa dožaduje (i keď to takto priamo neformuluje) aplikácie § 257 CSP.

35. Posúdením rozhodujúcich skutočností, odvolací súd nevzhladol ani v týchto námietkach žalovaného, dôvod pre odlišné rozhodnutie v identifikovanej, napadnutej časti rozhodnutia (výrok V. o trovách konania).

36. Rozhodovanie o trovách konania je integrálnou súčasťou konania. Zmyslom a účelom náhrady trov v konaní pred všeobecným súdom, je poskytnúť úspešnému účastníkovi, alebo účastníkovi, ktorému to priamo priznáva zákon, náhradu tých trov konania, ktoré vo vecnej a časovej súvislosti s konaním musel, alebo bude musieť nepochybne zaplatiť, pričom by ich nemusel zaplatiť, ak by tu takéto konanie pred všeobecným súdom či už nebolo vôbec, alebo netrvalo dlhší čas. Inštitút náhrady trov konania teda plní v zásade reparačno-satisfakčnú funkciu.

37. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

38. Podľa § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

39. Náhrada trov konania vychádzajúc z vyššie cit. zák. ust., je teda ovplyvnená zásadou úspechu vo veci, ktorá sa uplatňuje v sporovom konaní, o ktoré ide nepochybne aj v preskúmvanej veci, keďže len v tomto sa dá hovoriť o úspechu, resp. neúspechu vo veci. Úspech vo veci súd vždy skúma čo do právneho základu veci a čo do výšky priznaného nároku. Plný úspech v spore sa v zásade zisťuje porovnaním žalobnej žiadosti a výroku, ktorým sa rozhodlo vo veci samej. U žalobcu ide o plný úspech vo veci vtedy, ak bolo žalobe v plnom rozsahu vyhovené. Tak za účinnosti predchádzajúceho procesného predpisu (Občianskeho súdneho poriadku - § 142 ods. 3), tak za súčasného procesného kódexu (vychádzajúc z komentára k ust. § 255 CSP, na ktorý správne súd prvej inštancie poukazuje a ktorý sa tiež aplikuje v súdnej praxi), však bolo a je tiež naďalej možné priznať účastníkovi plnú náhradu trov konania, aj keď bol úspešný iba čiastočne, ak rozhodnutie o výške plnenia záviselo od znaleckého posudku, alebo od úvahy súdu (ako je tomu tiež v posudzovanej veci) a v ktorom prípade, pokiaľ ide o trovy právneho zastúpenia takto „čiastočne“ úspešného účastníka, sa základná sadzba tarifnej odmeny advokáta vypočítava z výšky súdom priznaného plnenia. Teda správne súd prvej inštancie posúdil, že zásada úspechu vo veci sa uplatňuje aj v konaniach, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu, či znaleckého posudku. V týchto prípadoch nejde o procesne neúspešného žalobcu, avšak za predpokladu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku, príkladom čoho je tiež spor o náhradu SSU a tiež jeho mimoriadneho zvýšenia, v ktorom si žalobca svoju ujmu ocení spravidla vyššie, ako nakoľko mu ju odhadne súd podľa výsledkov vykonaného dokazovania. Je potrebné v takomto

prípade rozlišovať, čo je základné a čo je sprevádzajúce. V prejednávanej veci za úspech žalobkyne súd prvej inštancie správne považoval jednak úspech v základe nároku na náhradu SSU, ktorého výška bola závislá od znaleckého posudku a tiež zvýšenia SSU súdom ako prípadu hodného osobitného zreteľa podľa § 5 ods. 5 Zákona č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia, v znení neskorších predpisov, vychádzajúc z čoho opodstatnene a správne za aplikácie ust. § 255 ods. 1 CSP, priznal žalobkyni nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100% (samozrejme tých, ktoré boli účelne vynaložené na uplatnenie práva, a ktoré budú následne počítané z výšky prisúdeného plnenia, čo bude však predmetom posudzovania súdom prvej inštancie až v druhej etape rozhodovania o trovách, teda o samotnej výške trov konania), keďže by nezodpovedalo spravodlivému usporiadaniu vzťahov medzi stranami, ak by procesnou zodpovednosťou za týchto okolností súd zaťažil žalobkyňu v podobe nepriznania, či obmedzenia rozsahu nároku na náhradu trov konania.

40. Pravdou je, že prelomenie zásady zodpovednosti za výsledok konania je možné dosiahnuť prostredníctvom aplikácie ust. § 257 CSP, ktorého opodstatnenosť spočíva v tom, že prísna aplikácia ust. § 255 CSP v konkrétnych prípadoch môže viesť k nežiaducim tvrdostiam, preto zákon stanovuje podmienky, za ktorých môže dôjsť k zmierneniu dôsledkov právnych noriem upravujúcich platenie a náhradu trov konania, ktorá dopadá na tú zo strán, ktorá by inak vzhľadom na zásadu úspechu, mala právo na náhradu trov konania. Predpokladom jeho použitia, je existencia dôvodov hodných osobitného zreteľa pre výnimočné nepriznanie náhrady trov inak úspešnej strane a existencia výnimočnosti takéhoto prípadu. Aplikácia tohto ustanovenia je výrazom skutočnosti, že tam, kde zákon nemôže byť natoľko kauzistický, aby postihol celú rozmanitosť života, dotvára sa právo sudcovským výkladom v medziach stanovených všeobecnými podmienkami uvedenými v zákone, za splnenia ktorých, môže dôjsť rozhodnutím súdu k inému záveru o náhrade trov konania, než by plynul z použitia všeobecných zásad náhrady trov konania. Ust. § 257 teda má slúžiť na odstraňovanie neprimeranej tvrdosti, inými slovami na dosiahnutie spravodlivosti pre strany sporu pokiaľ ide o súdne konanie a jeho výsledok. Je potrebné pri požiadavke na jeho aplikáciu tiež posúdiť, či jeho využitie by neprimerane nezasiaholo do práv úspešnej strany a či je udržateľné vzhľadom na okolnosti sporu a tiež sociálny aspekt úspešnej strany udržateľne od tejto požadovať, aby si trovy, ktoré jej v konaní vznikli, napriek úspechu hradila sama.

41. Existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa opodstatnene vedúcu k aplikácii ust. § 257 CSP možno vzhliadnuť jednak v osobných, majetkových a zárobkových pomeroch tej - ktorej strany a jednak v okolnostiach sporu. Žalovaný v odvolaní požadoval zohľadniť okolnosti sporu, v konkrétnostiach tvrdil, že spor nevyvolal, nezavinil, bol by mimosúdne riešil otázku SSU (rovnako ako nárok na bolestné), nebola mu doručená výzva na peňažné plnenie pred podaním žaloby, či návrh dohody zo strany žalobkyne, tiež jeho postoj v konaní spočívajúci v tvrdení, že žalobkyňa nespĺňa kritériá pre mimoriadne zvýšenie náhrady za SSU, má pôvod v judikatúre a právnej teórii, žalobkyňa uplatňovala neobjektívnu a neprimeranú výšku náhrady, ktorú od počiatku namietal.

42. Odvolací súd preskúmaním rozhodujúcich skutočností nemá pochybnosť o tom, že na strane žalovaného ako neúspešnej strane sporu, nemožno v skutočnosti ním tvrdých vzhliadať také dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by opodstatňovali aplikáciu výnimky zo zásady zodpovednosti za výsledok sporu, umožňujúcich súdu pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania postupovať podľa § 257 CSP. Povaha, okolnosti a dĺžka sporu, ako aj faktický (nie verbalizovaný) postoj žalovaného v priebehu sporu, ktorý sa nepochybne na dĺžke jeho trvania významne podieľal, plne indikujú v neprospech takéhoto výnimočného postupu.

43. Nároky na náhradu škody za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia podľa zákona č. 437/2004 Z. z. sú svojou povahou občianskoprávne nároky, pričom právna úprava v zmysle § 6 ods. 3 citovaného zákona kladie význam aj na podanie návrhu na uzatvorenie dohody zo strany poškodeného, ktorým podmieňuje právo uplatniť nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia na súde (ak sa do troch mesiacov od jeho podania neuzatvorila dohoda podľa odseku 1 a neuspokojili sa nároky poškodeného). Tento návrh na uzatvorenie dohody je jednaním medzi poškodeným účastníkom na jednej strane a povinnou osobou na strane druhej, ktoré má za cieľ dosiahnuť zmier, teda vo svojej podstate mimosúdne vyriešenie veci. Pravdou je, že v citovanom zákone nie je ustanovenie, ktoré by spôsob podania tohto návrhu na uzatvorenie dohody priamo upravovalo, čím možno povedať, že tento návrh nemusí byť prísne formálny a v kladnom prípade jeho akceptáciou môže dôjsť k dohode, v zmysle

ktorej dochádza buď k úplnému, alebo aspoň čiastočnému uspokojeniu nároku. V prípade, ak do troch mesiacov od jeho podania nedôjde k uzatvoreniu dohody a neuspokojia sa nároky poškodeného, môže sa poškodený domáhať priznania nároku, alebo jeho neuspokojenej časti návrhom na súde (§ 6 ods. 3 zákona). Podanie návrhu na uzatvorenie mimosúdnej dohody je teda iba procesnou podmienkou pre uplatnenie nároku na súde. V prípade podania návrhu na mimosúdnu dohodu v rámci už prebiehajúceho súdneho konania (teda po podaní žaloby), mal by súd vyčkat' až do skončenia lehoty uvedenej v § 6 ods. 3 citovaného zákona, či nedôjde k uzatvoreniu dohody a následnému uspokojeniu nárokov.

44. Z hľadiska podmienky uvedenej v ust. § 6 ods. 3 cit. zákona v podmienkach preskúmvanej veci, je potrebné pozornosť upriamiť na cieľ, ktorý zákon sledoval ustanovením o podaní návrhu na uzatvorenie mimosúdnej dohody, ktorým nepochybne bolo vyvolať zmier, či jednanie s výsledkom mimosúdneho usporiadania nároku, za účelom predísť tak súdnemu sporu, či tento (ak už sa začal) nepredlžovať, keďže s tým je nepochybne spojený aj vznik, či navyšovanie trov konania. Metóda výkladu citovaného ustanovenia teda nie je určená iba jeho predmetom, ale aj jeho zmyslom, funkciou. K aplikácii práva nemožno z hľadiska jeho opodstatnenosti pristupovať formalisticky bez toho, aby súd vzal do úvahy podstatu, zmysel a funkcie inštitútu mimosúdnej dohody, tiež povahu uplatneného nároku vo vzťahu k odmietavému stanovisku žalovaného k uplatnenému nároku v danom konaní. Každý súd pri svojom rozhodovaní by totiž mal mať na zreteli základný účel konania - poskytnutie spravodlivej ochrany subjektívnym právam účastníkov. Ústavne články o súdnej ochrane (čl. 46 a nasl.), čl. 6 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd spolu s občianskym súdnym poriadkom predstavujú všeobecné požiadavky spravodlivého procesu. Vzťah práva a spravodlivosti načrtnol Český Ústavný súd, keď v jednom zo svojich nálezov uviedol: „súd musí nielen rešpektovať právo, ale jeho výklad a aplikácia musí smerovať k spravodlivému výsledku. Právo musí byť predovšetkým nástrojom spravodlivosti, nielen súborom právnych predpisov ktoré sú mechanicky a formalisticky aplikované bez ohľadu na zmysel a účel toho, ktorého záujmu chráneného príslušnou normou“(porovnaj nález Ústavného soudu ČR sp.zn. II.ÚS 222/07).

45. Vychádzajúc z vyššie uvedeného, pokiaľ by aj prichádzal do úvahy záver, že návrh na uzatvorenie mimosúdnej dohody zaslanej žalobkyňou preukázateľne dňa 11.2.2013 žalovanému prostredníctvom jej právneho zástupcu o náhradu SSU a jeho zvýšenia, nemožno považovať za preukázateľne doručený žalovanému (keďže to odvolateľ spochybňuje a dôkaz o opaku sa v spise nenachádza), tak bez akejkoľvek pochybnosti vzhľadom na od počiatku negatívne stanovisko žalovaného k uplatnenému nároku (od doby ako mu bola doručená žaloba predmetom ktorej je nárokovanie plnenie), je zrejmé, že zmysel a účel ust. § 6 ods. 3 cit. zákona spočívajúci v umožnení žalovanému ako povinnému zo zodpovednostného vzťahu plniť mimosúdne žalobkyňu s cieľom predísť pokračovaniu v spore, bol jednoznačne naplnený doručením žaloby. Od doby, ako žalovaný prevzal žalobu, uplynuli nielen tri mesiace, počas ktorých by mal súd vyčkat' na uplynutie lehoty na možnú dohodu, ale uplynulo niekoľko rokov (ku dňu rozhodnutia súdu prvej inštancie takmer sedem rokov) a postoj žalovaného k uplatnenému nároku sa žiadnym spôsobom nezmenil, tento síce verbalizoval záujem na dohode, ale k naplneniu tohto jednoznačne účelovo prezentovaného postoja, napriek zjavnej snahe žalobkyne a závažnosti poškodenia jej zdravia a zmyslu a účelu plnenia požadovaného nároku, za celé roky v reálnej podobe (ani čiastočne v základe nároku) nedošlo. Keďže je z tohto postoja žalovaného zrejmé, že zmysel a účel ust. § 6 ods. 3 cit. zákona (predísť súdnemu konaniu) by za tohto reálneho postoja žalovaného bez ohľadu na to, či by mu bol návrh na dohodu doručený o niekoľko dní skôr, by nebol zjavne naplnený, a keďže to bol práve odmietavý postoj žalovaného, v ktorom mal pôvod ďalší priebeh a trvanie sporu, bolo by podľa názoru odvolacieho súdu neudržateľným formalizmom a odopretím spravodlivosti vo vzťahu k právam žalobkyne jej za daných okolností, nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu nepriznať. Žalovaný si musel byť vzhľadom na už v počiatku sporu zrejmé ťažké poškodenie zdravia žalobkyne vedomý, že jeho postoj v spore mu „vynesie“ s vysokou pravdepodobnosťou povinnosť vzniknuté trovy na strane žalobkyne nahradiť, ako naplnenie reparačno-satisfakčnej funkcie, ktorú táto náhrada plní a pri minimálnej obozretnosti tomuto zmenou postoja mohol predísť. Za situácie, že tak neurobil, nemohol legitímne predvídať iné, ako v neprospech neho aj v tomto smere vyznievajúce rozhodnutie.

46. V konečnom dôsledku odvolanie žalovaného smerovalo voči výroku VI., ktorým bol zaviazaný k poplatkovej povinnosti na účet súdu v sume 3.155,- eur a ktorú súd prvej inštancie odôvodnil poukazom na ust. § 2 ods. 2 Zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch, v platnom znení s poukazom na to, že žalobkyňa bola od súdnych poplatkov podľa § 2 ods. 2 písm. i) citovaného zákona oslobodená a súd jej žalobe vyhovel, teda poplatková povinnosť prechádza takto na žalovaného s tým, že výška súdneho

poplatku bola určená podľa § 7, § 7a písm. c) citovaného zákona a položky č. 1 písm. a) Sadzobníka súdnych poplatkov vo výške 6% z priznaného nároku. Žalovaný namietal, že táto určená mu poplatková povinnosť nie je správna, keďže on je oslobodený od poplatku podľa § 4 ods. 2 písm. b) zákona o súdnych poplatkoch v znení neskorších predpisov, ktorý ustanovuje, že od poplatku sú oslobodené obce a vyššie územné celky v konaní vo veciach verejného a spoločensky prospešného záujmu. Ani v tejto zostávajúcej časti, však nie je odvolanie žalovaného dôvodným.

47. Poplatková povinnosť vzniká podaním návrhu, ak je poplatníkom žalobca (§ 5 ods. 1 písm. a) zákona č. 71/1992 Zb.). Od poplatku je oslobodený navrhovateľ v konaní o náhradu škody na zdraví (§ 2 ods. 2 písm. i) zákona č. 71/1992 Zb.), z ktorého dôvodu poplatková povinnosť zaťažuje neúspešnú stranu v spore (§ 2 ods. 2 cit. zákona).

48. Pravdou je, že z dikcie ust. § 4 ods. 2 písm. b) zákona o súdnych poplatkoch vyplýva, že obce sú oslobodené od platenia súdnych poplatkov vo veciach verejného a spoločensky prospešného záujmu, teda v konaniach, ktorých predmetom sú vzťahy, ktoré vznikli pri plnení tých úloh obce, ktoré sú priamym zabezpečením verejných potrieb, alebo s ním bezprostredne súvisia. To, že úmyslom zákonodarcu nebolo poskytnúť im úplné všeobecné oslobodenie od súdnych poplatkov bez zreteľa na to, o akú vec ide, ale iba vo vymedzených veciach, ktorými sú veci verejného a spoločensky prospešného záujmu, je zrejmé zo znenia a systematického zaradenia tohto zákonného ustanovenia, z ktorého dôvodu je potrebné pre účely poplatkovej povinnosti v každom konkrétnom konaní individuálne toto posudzovať, aby nedošlo k obchádzaniu zákona. Postavenie obcí upravuje zák. č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, ktorý v § 1 ods. 1 a 2 charakterizuje obec ako samostatný územný samosprávny a právny celok Slovenskej republiky, ktorá za podmienok ustanoveným zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a vlastnými príjmami. Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov. Z ustanovenia § 8 ods. 4 zákona č. 369/1990 Zb. vyplýva, že majetok obce možno použiť najmä na verejné účely, na podnikateľskú činnosť a na výkon samosprávy obce. Odlišuje teda verejný účel použitia majetku obce, od účelu slúžiacemu podnikateľskej činnosti a výkonu samosprávy obce. Na účely zákona č. 71/1992 Zb. pri vyrubovaní súdneho poplatku treba v zmysle uvedeného ustanovenia prihliadať na aký účel, bude majetok obce použitý. V konaniach, v ktorých predmetom sporu bude majetok, ktorý nebude slúžiť priamo na uspokojovanie verejných potrieb obyvateľov obce nemožno považovať obec za oslobodenú od súdneho poplatku v zmysle § 4 ods. 2 písm. b) zákona č. 71/1992 Zb.). A práve o takýto prípad ide v posudzovanej veci. Verejný záujem možno označiť ako verejný prospech, verejné potreby, teda všeobecné dobro. Predmetom sporu v danej veci je nárok žalobkyne, ktorý je súkromnoprávnej povahy a teda jeho úhradou v rozsahu prisúdeného plnenia, nebude majetok obce použitý v prospech verejného záujmu, teda na uspokojenie verejných potrieb obyvateľov obce, z ktorého dôvodu žalovanému neprináleží oslobodenie od súdneho poplatku podľa ust. § 4 ods. 2 písm. b) zákona o súdnych poplatkoch. Súd prvej inštancie teda rozhodol správne, keď ho ako neúspešnú stranu na zaplatenie SP zaviazal.

49. V súhrne tak všetky odvolacie námietky žalovaného neboli spôsobilé k odlišnému, v prospech neho spôsobilému rozhodnutiu v jeho odvolaní dotknutých častiach.

50. Pokiaľ teda súd prvej inštancie na základe vyššie uvedených skutočností, žalobe v posúdenom rozsahu vyhovel, posúdiac túto ako vecne opodstatnenú, odvolací súd jeho závery považuje za v celom rozsahu vecne správne, za súčasného záveru o vecnej správnosti rozhodnutia tiež v závislej časti o trovách konania a poplatkovej povinnosti žalovaného, z ktorého dôvodu rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP v rozsahu dotknutom odvolaním žalovaného (vyhovujúci výrok I. v časti o priznaní náhrady SSU a jeho mimoriadneho zvýšenia, závislý výrok o trovách konania V. a poplatkovej povinnosti žalovaného - výrok VI.) potvrdil. Odvolateľ v odvolaní neuviedol žiadne rozhodujúce skutočnosti, s ktorými by sa súd prvej inštancie nebol zaoberal a vysporiadal a ktoré by boli spôsobilé k odlišnému, ako potvrdzujúcemu rozhodnutiu odvolacieho súdu vo vyššie identifikovaných častiach.

51. Rozsudok súdu prvej inštancie odvolaním napadla aj samotná žalobkyňa, smerujúc svoje odvolanie voči vyhovujúcej časti výroku I. a zamietajúcej časti výroku II. vzťahujúcim sa k ňou uplatnenému nároku na úrok z omeškania namietajúc nesprávne stanovený počiatok omeškania žalovaného a výšku úroku, ktorý súd prvej inštancie stanovil od 6.7.2019, t. j. ako dňa nasledujúceho po dni, kedy žalovaný mohol nárok žalobkyne uspokojiť dobrovoľne podľa znaleckého posudku č. XX/XXXX, (s prihliadnutím na

to, kedy tento znalecký posudok prevzal), ktorý bol vypracovaný v priebehu konania a z ktorého súd tiež pri rozhodovaní o výške nárokovaného plnenia vychádzal. Navrhovala jeho zmenu tak, že počiatok omeškania a teda aj úrok z omeškania jej bude priznaný vo výške 8,75% ročne zo sumy 43.833 eur, avšak už od 1.3.2013 do zaplatenia, odvodzujúc počiatok omeškania odo dňa nasledujúceho po uplynutí lehoty, ktorú poskytla žalovanému na plnenie v zmysle výzvy, ktorú mu adresovala pred podaním žaloby.

52. Preskúmaním rozhodujúcich skutočností odvolací súd dospel k záveru, že odvolacie námietky žalobkyne sú spôsobilé privodiť v prospech nej priaznivejšie rozhodnutie v odvolaní dotknutých častiach rozhodnutia.

53. Podľa § 517 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

54. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

55. Podľa § 3 ods. 1 Nariadenia Vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

56. Podľa § 563 OZ, ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal.

57. Úroky z omeškania sú následkom i sankciou za nesplnenie peňažného záväzku a vznikajú vtedy, ak si dlžník nesplnil riadne a včas svoju povinnosť spočívajúcu v zaplatení peňažného záväzku. Ide o zákonný nárok vyplývajúci z § 517 Občianskeho zákonníka. Úroky z omeškania plnia zabezpečovaciu, preventívnu, sankčnú, ale i kompenzačnú funkciu v rozsahu, v akom kompenzujú ujmu, ktorá vznikla veriteľovi v dôsledku oneskoreného plnenia. Ak teda dlžník plní svoj peňažný záväzok oneskorene, musí znášať zákonné dôsledky svojho konania a počítať s tým, že žalobca sa môže od neho domáhať zaplatenia úrokov z omeškania, tak ako to muselo byť žalovanému aj v tomto prípade od počiatku (preukázateľne od času, ako mu bola doručená žaloba) zrejme, keďže tento nárok je jej súčasťou.

58. Žalobkyňa voči žalovanému uplatňuje úrok z omeškania z náhrady za SSU priznanej jej podľa § 444 Občianskeho zákonníka a § 4 ods. 1 Zákona č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia.

59. Z vyššie citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že dlžník je povinný dlh splniť riadne a včas, pričom ak neposkytne plnenie najneskôr v posledný deň splatnosti dlhu, dostáva sa do omeškania a ak ide o plnenie peňažného dlhu, veriteľ má právo požadovať od dlžníka popri plnení aj úroky z omeškania. Čas splnenia môže byť predovšetkým dohodnutý účastníkmi, ustanovený právnym predpisom alebo určený aj v rozhodnutí súdu. Ak čas splnenia nebol určený žiadnym z uvedených spôsobov, právo určiť čas splnenia, má podľa ustanovenia § 563 OZ veriteľ.

60. Právny vzťah zo spôsobenej škody treba považovať za záväzkový vzťah (§ 489 OZ). Keďže v Občianskom zákonníku pri nároku na náhradu škody nie je ustanovený čas splnenia, zásadne treba vychádzať z toho, že škodca je povinný nahradiť škodu prvý deň po tom, čo ho veriteľ požiadal o splnenie, teda vychádzať z ust. § 563 OZ (k tomu porovnaj R 27/1977). Právo poškodeného požadovať náhradu škody a tomu zodpovedajúca povinnosť škodcu škodu poškodenému uhradiť, spravidla nevzniká na základe rozhodnutia súdu, ale priamo zo zákona (výnimkou je povinnosť zaplatiť náhradu zodpovedajúcu ďalšiemu - mimoriadnemu zvýšeniu odškodnenia za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa ustanovenia § 5 ods. 5 zák. č. 437/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov, ktorá vzniká až na základe súdneho rozhodnutia, vo vzťahu ku ktorému však žalobkyňa nárok na úrok z omeškania neuplatňuje).

61. V konkrétnostiach posudzovanej veci súd prvej inštancie správne omeškanie žalovaného posudzoval podľa § 517 ods. 1, 2 a § 563 Občianskeho zákonníka, keďže nejde o nárokovaný úrok z omeškania

z mimoriadneho zvýšenia SSU. Nesprávne však podľa názoru súdu stanovil počiatok omeškania so splnením dlhu, odvodzujúc tento od doručenia v konaní vypracovaného posudku znalcom K.. K., ktorý posudok prevzal žalovaný dňa 4.7.2019 a z ktorého súdu vychádzal tiež pri priznaní nárokovanej náhrady za SSU.

62. Žalobkyňa nárokuje úrok z omeškania od 1.3.2013 na základe toho, že žalovaný nereagoval na jej návrh na uzavretie dohody o vyrovnaní zo dňa 30.1.2013 (čl. 275) spisu, ktoré bolo žalovanému odosielané doporučenou poštou dňa 31.1.2013 (čl. 49) a v ktorom žiadala, aby jej žalovaný nárok na náhradu za SSU a jej zvýšenie podľa lekárskeho posudku K.. S. H. zo dňa 28.1.2013 v celkovej sume 76.131,- eur zaplatil v lehote 30 dní. Faktom však je, že síce preukázala odoslanie tohto návrhu, nie však jeho doručenie žalovanému a ani na túto skutočnosť vykonanie žiadneho dôkazu nenavrhol. Za výzvu na plnenie však jednoznačne je potrebné potom považovať samotnú žalobu na plnenie, o ktorej súd v tejto veci rozhodoval, obsahujúcu identický nárok čo do výšky aj základu, ako obsahovala predchádzajúca výzva na plnenie, ktorá žaloba bola preukázateľne doručená žalovanému dňa 11.2.2013, a teda štandardne dňom nasledujúcim prichádzalo do úvahy zo strany žalovaného plnenie, pri absencii ktorého by sa mal datovať nasledujúcim dňom štandardne vznik omeškania žalovaného so splnením nárokovaného SSU (samozrejme nie jeho mimoriadneho zvýšenia súdom). V konkrétnostiach posudzovanej veci však podľa názoru odvolacieho súdu je potrebné zohľadniť pri stanovení počiatku omeškania špecifikum veci spočívajúce v tom, že žalobkyňa nepostupovala dôsledne pred podaním žaloby podľa § 6 ods. 3 zák. č. 437/2004 Z. z. vychádzajúc z ktorého, je podmienkou uplatnenia nároku na súde uplynutie troch mesiacov od doručenia výzvy na plnenie (uzatvorenie dohody), ktorú skutočnosť je potrebné pripočítať pri posudzovaní tohto nároku na ťarchu žalobkyne v podobe posunutia konca lehoty na splnenie dlhu a to o lehotu troch mesiacov odo dňa nasledujúceho po doručení žaloby, ktorá začala plynúť dňa 12.2.2013 a skončila dňa 12.5. 2013. Počiatok omeškania vo vzťahu k nárokovanému plneniu na náhradu škody na zdraví u žalobkyne z titulu SSU (keďže nedošlo k zániku dlhu jeho splnením), tak podľa názoru odvolacieho súdu pri zohľadnení všetkých okolností veci u žalovaného nastal dňom 13.5.2013, ako dňom nasledujúcim potom, ako žalovaný mohol nárok žalobkyne uspokojiť dobrovoľne v rámci plynutia lehoty na uzatvorenie dohody, na ktorej uplynutie by súd prvej inštancie tiež bol musel pred rozhodnutím vo veci vyčkat' s poukazom na to, že táto začala plynúť až od preukázateľného doručenia žaloby, ako suplujúceho zmysel a účel doručenia súčasne tiež výzvy na uzatvorenie dohody. Podľa názoru odvolacieho súdu počiatok omeškania žalovaného so splnením dlhu, by doručenie v priebehu konania vypracovaného znaleckého posudku K.. K. z ktorého záverov súd prvej inštancie vychádzal pri rozhodovaní o nároku žalobkyne, bolo spôsobilé ovplyvniť len v prípade, ak by tento priznával zistenému poškodeniu zdravia žalobkyne vyššie bodové ohodnotenie, ako lekársky posudok K.. H., vychádzajúc z bodového hodnotenia SSU ktorého pri formulovaní výšky nároku v žalobe postupovala žalobkyňa a v nadväznosti naň tiež vyzvala žalovaného k splneniu dlhu, o ktorý prípad však v danej veci nejde, keď logicky v rozsahu takéhoto dodatočne prípadne zisteného komfortnejšieho bodového hodnotenia, by žalobkyňa na jeho náhradu v čase podania žaloby, nemohla žalovaného vyzvať (aj v takom prípade by išlo len o dopad na počiatok omeškania v rozsahu rozdielu medzi pôvodným nižším a aktuálne vyšším bodovým hodnotením a ich finančným vyjadrením). V tomto prípade však žalobou prisúdené plnenie žalobkyne ako náhrady škody na zdraví z titulu SSU v rozsahu 43.833,- eur (i keď súd pritom vychádzal zo znaleckého posudku K.. K.) bolo v tomto rozsahu (dokonca väčšom) nárokované už samotnou žalobou, ktorej doručenie žalovanému, tomuto následne začala plynúť lehota na plnenie, keďže rozsah prisúdeného nároku subsumovala samotná žaloba. Keďže oba posudky konštatujú v princípe identické následky poškodenia zdravia žalobkyne, subsumované pod identické položky (rozdiely sú prítomné do určitej miery vo výške bodového hodnotenia jednotlivých položiek v rámci zákonom stanoveného rozpätia a zvýšenia konečného bodového hodnotenia), nemožno pochybovať, že následky zisteného poškodenia zdravia u žalobkyne vo svetle SSU, ako aj výška finančného vyjadrenia jeho náhrady v rozsahu súdom priznaného plnenia, tu boli prítomné už v čase podania, ako aj doručenia žaloby, z ktorého dôvodu v tomto rozsahu už v uvedenom čase tu bola prítomná povinnosť na strane žalovaného na tento nárok plniť. Je síce pravdou, že K.. H. vo svetle spracovania námietok žalovaného produkovaných v priebehu konania závery svojho posudku do určitej miery revidoval v zmysle čiastočného poníženia bodového hodnotenia jednotlivých položiek a negovania zvýšenia základnej náhrady (i keď to nesprávne označuje ako storno, ktorý postup však zákon ako prípustný postup nepredpokladá, a teda ho ani neupravuje), faktom však je, že práve v konaní vyprodukovaný znalecký posudok v ťažiskovej nezrovnalosti, pokiaľ ide o možnosť navýšenia bodového hodnotenia SSU lekárom (nasvedčuje v prospech správnosti záverov prvotného posudku). Za týchto okolností tak podľa názoru odvolacieho súdu by bolo odopretím spravodlivosti žalobkyne, odvodzovať

počiatok omeškania od doručenia znaleckého posudku K. K. žalovanému, keďže ním bola potvrdená nepochybne správnosť rozsahu vzniknutej a súdom priznanej škody žalobkyni titulom SSU, ktorej výška bola subsumovaná už v samotnej žalobe. Odlišná interpretácia by totiž podľa názoru odvolacieho súdu viedla vo vzťahu k poškodeným v obdobných konaniach k nežiaducim následkom v podobe reálne nenaplniteľného sankčného, kompenzačného, ako aj preventívneho zmyslu a účelu úroku z omeškania, zavedením ktorého inštitútu zákonodarca nepochybne vyššie uvedené ciele na ochranu o. i. tiež poškodených na zdraví (ako je tomu v prípade žalobkyne) sledoval, keďže prostredníctvom opakovane vznášaných požiadaviek na revízie bodového ohodnotenia (nemožno vylúčiť, že v takom prípade výlučne účelových), ktorých riešenie by reálne vyžadovalo dlhšie časové obdobie, by odškodnenie poškodeného v jeho reálnej podobe v rozumne stanovenom horizonte tak, aby slúžilo cieľu, pre ktorý bolo do zákona zavedené, vôbec nemuselo nastať, keďže sankcia v podobe v takom prípade nie nevýznamného úroku z omeškania, by prakticky vo významnejšom rozsahu dlžníkovi nehrozila (v prípade, ak by počiatok omeškania bol stanovený od doručenia posledného v konaní podaného posudku o bodovom hodnotení tiež nároku na SSU), čo je vo svetle spravodlivosti neudržateľné.

63. Pokiaľ ide o samotnú výšku úroku z omeškania, tak z prechodného ustanovenia § 10c Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. v znení neskorších predpisov vyplýva, že ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013. Obdobne je potrebné postupovať aj pri nárokoch, ktoré vznikli z porušenia práva, teda zo zodpovednostných vzťahov. K poškodeniu zdravia žalobkyne, ktoré založilo zodpovednosť žalovaného za škodu na zdraví žalobkyne, došlo dňa 1.2.2010. Ku dňu 13.5.2013 základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania žalovaného s plnením peňažného dlhu predstavovala 0,5 % (od 8.5.2013 došlo k jej zníženiu z 0,75% na 0,5%) . Podľa § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. v znení účinnom k 1.2.2010, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Úrok z omeškania, ktorý je žalovaný povinný žalobkyni zo sumy 43.833,- eur zaplatiť, potom predstavuje 8,5% ročne, na zaplatenie ktorého odvolací súd tiež žalovaného zaviazal v zmysle svojho zmeňujúceho rozhodnutia k tomuto nároku sa vzťahujúcemu (časť výroku I. a II.), a to podľa § 388 CSP (keďže v tejto časti neboli splnené podmienky pre zrušenie, ale ani potvrdenie rozhodnutia súdu prvej inštancie). Pokiaľ žalobkyňa tiež v odvolaní požadovala zaplatenie úroku nad rámec tohto obdobia a vo výške presahujúcej 8,5%, odvolací súd v tejto časti zamietajúce rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil.

64. Odvolací súd záverom uvádza, že spravodlivosť musí byť vždy prítomná v procese, ktorým sudca interpretuje a aplikuje právo, ako hodnotový systém, ktorý je spoločný pre všetky demokratické právne poriadky. Úlohou súdu je teda rozhodnúť spravodlivo v súlade s rímsko-právnou zásadou „ex aequo et bono“ (teda podľa slušnosti, spravodlivosti a dobra), so zmyslom ktorej zásady podľa jeho názoru vzhľadom na skutkové okolnosti prípadu tak rozhodnutie súdu prvej inštancie v odvolacím súdom potvrdených častiach, ako aj v odvolacím súdom zmeňujúcej časti týkajúcej sa priznaného úroku z omeškania korešpondujú.

65. Odvolací súd v konečnom dôsledku rozhodol tiež o trovách odvolacieho konania a to podľa § 396 ods. 1, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP tak, že žalobkyňa vzhľadom na plný úspech v odvolacom konaní, má voči žalovanému nárok na ich náhradu v rozsahu 100%, keďže nevzhliadol udržateľný dôvod pre diferentný záver.

66. O výške náhrady trov konania žalobkyne rozhodne súd prvej inštancie podľa § 262 ods. 2 CSP samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

67. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov tri ku nule (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde,

ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).